debreceni
független Ujság
politikai napilap

KEDD, 1937 AUGUSZTUS 3. XXXIII. ÉVFOLYAM 173. SZÁM.

8 fillér

D. E. K.

Súlyos japán-francia bonyodalom Tiencsinben

A japánok letegyverezték a francia őrséget, tüzharc halottal és sebesültekkel a tiencsini idegen negyed határán — Blücher szovjet tábornagy Kínába repült titkos megbizatással

A távolkeleti háború jelenlegi helyzete röviden a következőkben foglalható össze: Az elmult hetekben vívott súlyos harcok a japán haderők győzelmével végződtek és az északkínai hadsereg szerteszórt csapatai visszavonulásban vannak.

A nankingi központi kínai kormányhadsereg ma még lábhoz tett fegyverrel várja a kormány parancsát a támadásra.

A kormány feje azonban ma még inkább a béke felé hajlik, ha kiadja majd a parancsot az előnyomulásra, beláthatatlanok a következmények, amelyek ebből a tragikusra fordult háborúból származhatnak.

London, augusztus 2. Súlyos bonyodalom keletkezett a tiencsini japán haderő s a nemzetközi negyed egy részének biztonsága fölött őrködő francia katonaság között. A japán parancsnok átvonulást követelt csapatai számára a nemzetközi koncessziós területen,

kérését azonban a francia parancsnok megtagadta. Ezután a japánok elfogták a nemzetközi negyed és híd katonai őrizetével megbizott francia katonákat

és elfogatta azokat a francia teherautókat, amelyek útban voltak a lőportoronyhoz.

A torony őrségét elvágták a francia koncessziós területtől és az egyik pályaudvar francia katonákból álló őrségét

rövid tűzharc után lefegyverezte.

A harc folyamán egy francia őrmester és egy annami gyalogos megsebesült. A francia őrmester karját később a kórházban levágták.

Ez az incidens rendkívül elmérgesítette a helyzetet Tiencsinben. Jelenleg a Taiho folyó hídjának két bejáratánál

farkasszemet néz egymással a japán és francia katonaság.

Mára az első incidensnek diplomáciai következményei is lettek, amennyiben Franciaország

erélyes tiltakozása után Kacuki tábornok, az északkínai japán haderők parancsnoka sajnálkozását fejezte ki Hentschel ezredesnek,

a tiencsini francia helyőrség parancsnokának a pályaudvaron történt japán-francia összeütközés miatt.

Sanghai, augusztus 2. A központi kínai hadsereg a peking—hankaui vonal mentén észak felé folytatja előnyomulását. Arról beszélnek, hogy a kínai repülők legközelebb bombázzák a Tiencsin közelében levő japán állásokat.

Varsó, augusztus 2. A lengyel sajtó rigai jelentések nyomán szenzációs tudósításokban számol be Blücher tábornagy távolkeleti küldetéséről.

A vörös tábornagy titkos megbizatásban repülőgépen a Távolkeletre utazott.

Blücher tábornagyot útján törzskarának tisztjei és a Komintern bizalmi emberei kísérik el.

Blücher tábornagy és kísérete három légirajjal indult útnak.

Blücher tábornagy útján Vladivosztokban közbenső leszállást hajtott végre és Vladivosztokból a kínai határra repült. Ettől kezdve nincs hír róla. A legutolsó jelentések szerint Blücher tábornagy titkos küldetésben Nankingba utazott Csang-Káj-Sek tábornagyhoz.

Sanghai, augusztus 2. A szovjet nagykövet jegyzéket adott át a nankingi japán ügyvivőnek. Azt követelte, hogy szüntessék meg a tiencsini szovjetorosz főkonzulátuson levő anyaglefoglalást. A szovjet kérte a főkonzult, hogy a jegyzéket továbbítsa a tiencsini katonai hatóságnak.

A polgármester egy évi határidővel a saját hatáskörében adhatja ki az ohati birtokot

Kiadlák az adóhivatali új épület tatarozását — Három tanyai iskolát kibővítenek — A Magoss György téren lesz az országzászló

Hétfőn délután tartotta meg Debrecen város törvényhatósága kisgyülését és rendkívüli közgyülését. A gyüléseken a szabadságon tartózkodó főispán távollétében Kölcsey Sándor polgármester elnökölt. A kisgyülési tárgysorozaton a közgyülési tárgyakon kívül szerepelt

Somlai Miklós és Somlai László debreceni lakosok nagylelkű ajándéka: egy autó, amelyet légoltalmi tűzoltóautó céljaira ajánlottak fel.

A kisgyülés az ajándékot köszönettel elfogadta.

Foglakozott a kisgyülés a Dugovits Titusz ucca csatornázási munkálatainak vállalatba adásával is. A beérkezett ajánlatok elbirálása után a Műkögyár Rt-nek adták ki 4272 pengős keret között.

Az ohati birtok bérbeadásának kérdése

vitát váltott ki. A három parcellából álló birtok bérbeadása eddig nehézségekbe ütközött. A bérbeadás céljából meghirdetett árverés sikertelen volt s azon a város nem tudta a birtokparcellákat bérbeadni. Irásbeli ajánlatok sem jártak kielégitő eredménnyel. Részben

alacsony bérösszeg, részint a városra nézve súlyos kötelezettségek

tették lehetetlenné ezeknek az ajánlatoknak az elfogadását. Az előadói javaslat a polgarmestert kívánja megbízni 1 esztendős terjedelemben a birtok bérbeadásával, tekintettel a sürgősségre és ez alatt az idő alatt alkalom nyílik majd kellő előkészület után elfogadható szerződés megkötésére.

A kérdéshez elsőnek Bakóczy Gábor szólt hozzá és a javaslattal ellentétben azt kívánta, hogy a kérdést hozzák a kisgyűlés elé és ne terheljék meg ezzel a nagy felelősséggel a polgármestert.

Dr Böszörményi Béla hangsúlyozza a sürgősséget és éppen ezért a javaslat mellett szólal fel, de ajánlja, hogy ezekkel az ügyekkel a jövőben a javadalmi hivatal foglalkozzon és igy leegyszerüsitse az ügyek menetét.

Ruffy Varga Kálmán a javaslat mellett szólal fel és a polgármester megbízását kívánja.

Az elnöklő polgármester szavazás alá bocsátja a kérdést, amelynek eredménye szerint az előadói javaslatot fogadja el a kisgyülés.

Kiirták az új adóhivatali épület tatarozási munkáját

Közvetlenül a kisgyülés után kezdődött meg a rendkívüli közgyülés, amelynek tárgysorozatán a régen várt debreceni épitkezések ügyei szerepeltek.

Vida Szücs Imre műszaki tanácsos ismertette a belügyminiszter leiratát, amelyben

a hűtőházi épitkezéseket hagyta jóvá,

azzal a feltétellel, hogy a fellebbezés alatt álló tételeket a város a miniszteri határozat alapján változtassa meg. A fellebbezés alatt álló tételek a hőszigetelési munkálatok, amelyet a határozat alapján a Parafa Műkögyár Rt., és az asztalos munkák voltak, amelyet Szalay József kapott meg. A változások után összeállított 442.845 pengős épitkezési költségekből 102.435 pengős hiány mutatkozik. — A hiányt egyrészt

a vállalkozói hitel 82.000 pengőjével és a 20.000 pengős rendkívüli hitel

igénybevételével kívánja a város megoldani. A közgyülés a leiratot és a javaslatot elfogadta.

Dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok előadásában foglalkozott a közgyülés a kultuszminiszter leiratával, amelyben a hármashegyi, nézeshegyi és nagycserei tanyai állami iskolák

egy-egy tanteremmel való kibővitését

kívánja. A miniszter az épitkezéshez 12.000 pengős államsegélyt helyezett kilátásba.

A városi adóhivatal céljaira megvásárolt Kossuth ucca 6. számú ház

tatarozási és átalakitási munkálataira hirdetett versenytárgyalás alapján döntött a közgyülés a vállalatbaadás ügyében. A döntés értelmében a beérkezett 81 ajánlat közül a föld, kőműves és elhelyező munkálatokat vitéz Siposs László 22.885 pengő, burkoló és műkő munkálatokat vitéz Siposs László

A KORONA FESTÉKÁRUHÁZ az

OLCSÓ FESTÉK BOLT

MEGNYILT

CSAPÓ U. 22. SZ. ALATT

ízelítőnek mosó csomagokat osztogatunk még pedig

Kis mosi:
1 kg. II. r. száraz mosó szappan
1/4 kg. jégszóda
1 nagy üveg kékitő kivonatot
1.— Pengőért

Nagy mos:
2 kg. Albus, Hutter vagy Flora szappan
1 kg jégszóda — 1/2 kg. amoniák szóda
1/2 kg. kristály buza keményitő
1 nagy üveg kékitő kivonatot
3.— Pengőért

Közepes csomó:
1/2 kg. Albus, Hutter vagy Flora szappan, 1/2 kg. jégszóda
1/4 kg. amoniák szóda, 1 nagy üveg kékitő kivonatot
2.— Pengőért

A kékitő ugy szinben mint minőségben felülmulhatatlan.
Kis mandula —·18, közép mandula —·22, oriási manduliaszappan —·46 f.
Minden festék, lakk, háztartási és pipere cikkeket legolcsóbban.

Fióküzletek: Petőfi tér 6. Szent Anna 10-12. sz.

9252 pengő, ács és fapadlózó munkálatokat Orosz József 5844 pengő, tetőfedő munkálatokat Kerékgyártó Imre 2454 pengő, bádogos munkálatokat Szathmáry Ferenc 3915 pengő, asztalos munkálatokat Szabó Imre törvényhatósági bizottsági tag, aki ajánlatát azzal a kijelentéssel nyujtotta be a városhoz, hogy hajlandó lemondani a törvényhatósági bizottsági tagságáról, el is nyerte a megbizást 5299 pengő, lakatos munkálatokat Szolnoki Győző 3858 pengő, a mázoló munkálatokat vitéz Nagy Lajos és Kohn Sándor 1094 pengő, üveges munkálatokat Tóth Gyula és társai 911 pengő; a kirakatok készitésére hirdetett munkálatok közül az asztalos munkát Kovács Béla 4291, lakatos munkát Gáll András 5143 pengő, mázoló munkát a kisiparosok alkalmi csoportja, Gombácsi és társai 638 pengő, az üveges munkát Berger Zsigmond 640 pengő, bútorok készitését Tóth László 8299 pengő, szobafestő munkát Csonka József 1342 pengő, a vizvezeték és csatornázási munkát Fülöp Miklós 4460 pengő, világitási munkát Alföldi Villamossági Vállalat, Fazekas Imre 3972 pengő, házitelefon felszerelését Standard Villamossági Rt. 5460 pengő és a cserépkályhák épitését Krisch Kxroly 1260 pengő keretei között kapták meg.

A vállalatbaadás kérdésében dr. Brunner Lajos, majd Lukács Jenő, Des Combes Henrik és Seress Sándor szólaltak fel, a felszólalások után a közgyűlés az előadói javaslat értelmében döntött.

A debreceni országzászló bizottság kérelmét tárgyalta ezután a közgyűlés, amelynek értelmében a bizottság a felállitandó országzászló helyének kijelölését és a költségekhez 5000 pengő hozzájárulást kér. A közgyűlés

az országzászló helyéül a Magoss György tér Kétmalom utca torkolatánál fekvő köröndjét jelölte ki és az 5000 pengős hozzájárulást is megszavazta.

A tervpályázatra beérkezett modellek közül

Nagy Sándor János munkáját

fogadták el, amelyet miniatür kivitelben be is mutattak a közgyűlésnek. A sima vonalú, magas lépcsőzeten elhelyezett és szimbólikus alakokkal diszitett mintát a közgyűlés tagjai nagy tetszéssel fogadták.

A közgyűlést délután 5 órakor zárta be dr. Kölcsey Sándor polgármester.

Lengyel táncbemutató a Nyári Egyetemen

Tegnap este Debrecenbe érkezett a lengyelek utolsó csoportja, hogy résztvegyen a Nyári Egyetemen. Ezt a csoportot a krakkói magyarbarát kör 14 főből álló tánckara alkotja, Walden Alfred *Hankus* krakói balettművész vezetésével. A csoporttal együtt érkezett *Harajda* János krakói egyet. lektor, aki kedves egyéniségével sok barátot szerzett a magyarságnak és a Nyári Egyetemnek.

A csoport színes nemzeti viseletben ősi lengyel táncokat mutat be a Vigadó strandfürdői terraszán. Az estély érdekes műsorán a MÁV Egyetértés dalárda elénekli a lengyel és magyar himnuszt, vezényel *Zöld* Géza karnagy, *Czech* Elvira zeneakadémiai tag lengyel dalokat ad elő, *Chopin* műveiből játszik *Dach* Mária. »Pan Tadeusz« c. nemzeti eposzból szaval *Radkiewietz* Mária. Magyar emlékek Krakóban cimmel tart rövid előadást *Harajda* János egyetemi lektor. Mazur, kujawiak, oberek táncokat táncolnak a kör tagjai. Petőfi lengyelre fordított költeményét szavalja *Blaszkiewietz* Tádé.

A táncbemutató után a vendégek tiszteletére tánc lesz. Belépőjegy nincs, műsor a bejáratnál kapható. Minden remény meg van arra, hogy az időjárás kedvező lesz. Ha mégis az idő kedvezőtlen lenne az előadást szerdán este tartják meg. A táncbemutatón megjelennek a Nyári Egyetem összes hallgatói. (:)

A lábák felboritottak egy kerékpárt

Hétfőn délelőtt a gázgyár előtt hajtott kerékpárján Takács Sándor, Vigkedvű Mihály utca 61. sz. alatt lakó nyugdijas törzsőrmester Amint azonban a nagyhid feljárójához ért, váratlanul egy tucat liba került az utttestre és a kétlábuak addig lábatlankodtak, amig a kerékpár felborult. Takács Sándor az uttestre zuhant és oly súlyos zuzódásokat szenvedett, hogy a mentőknek kelllett kiszállitani a közrendészeti kórházba.

A HŐMÉRSÉKLET ALIG VÁLTOZIK

Időjóslat: Északi légáramlás, több helyen, főleg délen délkeleten zápores és zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Meggyilkoltak egy jómódú mikepércsi gazdálkodót

Hétfőre virradó hajnalban a mikepéresi főuccán a járókelők egy vértócsában heverő férfit találtak. Nyomban orvost hivtak, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. Csendőrjárőr ment a helyszinre és a községi orvossal együtt megállapitották, hogy a férfit meggyilkolták. A halott zsebében lévő iratokból megállapitották, hogy *Szabó* Lászlónak hivják, a község egyik legvagyonosabb gazdálkodója volt.

Értesitették a debreceni ügyészséget, amelynek indítványára dr *Zsögöd* Jenő elrendelte Szabó László holttestének felboncolását és a helyszini vizsgálatra hétfőn délután Mikepéresre utazott. A törvényszéki orvosszakértő végezte a boncolást és megállapitotta, hogy Szabó László koponyáját

a gyilkosok — minden valószinüség szerint — kalapáccsal a felismerhetetlenségig összezuzták.

A vizsgálóbiró a helyszinen tanukat hallgatott ki és ennek alapján a csendőrök

két embert őrizetbevettek.

Mindkettőjüket azzal gyanusitják, hogy megtámadták és meggyilkolták a jómódú gazdálkodót. A gyanusitottakat a debreceni ügyészség fogházába szállitották.

Kovács győzött 400-as gáton, Szabó, Kelen, Darányi és Kollay második

a londoni nemzetközi atlétikai versenyen.

London, augusztus 2. A White City-i stadionban lebonyolitott meghivásos nemzetközi atlétikai versenyen 17 nemzet atlétái közül a magyar versenyzők igen jól szerepeltek. A 440 yardos gátfutásban Kovács József 54.8 mp-cel győzött. Második lett Petterson. A 220 yardos síkfutásban Gyenes negyedik lett. A három angol mérföldes síkfutásban Kelen János teljesen egyenrangú ellenfele volt az angol Wardnak, akinek csupán az utolsó körben sikerült Kelentől elfutnia s végül 8 m-rel előtte ért a célba.

Szabó Miklós az egy angol mérföldön második lett az angol Wooderson mögött. Szabó ideje 4.16.2, országos rekord. A vert mezőnyben San Romani (USA) 5-ik lett. Darányi József dr. a súlydobásban csak 4 cm-rel maradt el a győztes Bergh (Svédország) mögött. Bergh 15.05 cm-t dobott, Darányi pedig 15.01 cm-t. Dr. Bácsalmási a rúdugrásban gyengén szerepelt s 360 cm-rel nem került be a döntőbe. Annál nagyobb sikert ért el Koltay Henrik a távolugrásban, aki 7.24.3 m-es ugrásával második lett az észt Tovmsalu mögött, akinek eredménye 7.41.5 m.

A Református Világszövetség az üldözött erdélyi és a német reformátusokért

A »Presbyterian Alliance«: a presbiteri rendszert követő református egyházak világszövetsége kanadai gyülésén meghallgatta annak a bizottságnak jelentését, amelyet az erdélyi magyar református egyház helyzetének megvizsgálására küldött ki s ezzel kapcsolatban messzehatóan jelentőségű nyilatkozatot tett.

— A világszövetség — mondja a határozat — tegye alapos megfontolás tárgyává nagyobb különbizottság küldését, amelynek legfőbb célja a román hatóságoknál való közbenjárás és a bukaresti kormánynál a szükséges jogorvoslat kieszközlése — úgymond az új javaslat és igy végzi: »A romániai reformátusok érdekében egyetemlegesen közbenjárnak mindazon országok külügyminisztereinél, amelyek az európai egyházi segitőközpont munkájában résztvesznek.«

Nagy hatást gyakorolt a gyülésre a világszövetség távozó elnökének, Curtis dr-nak beszéde, aki megható szavakkal emlékezett meg a három üldözött református egyházról: elsősorban az erdélyi, azután a német és végül a mandzsuriai református egyházról.

Feltünően érdekes a világszövetség másik állásfoglalása is, amely a hat millió lelket képviselő testület részéről a németországi vallási helyzet tekintetében mondvéleményt: a világgyülés »egyöntetü és mély aggodalommal figyeli a németországi hittestvérek szomoru helyzetét, amely enyhülni nem akar.«

— Minthogy Református Világszövetségünk alapelveinek megfelelően — igy folytatja a világgyülés döntése — mindenütt és minden időben tanuságot tettünk, fáradoztunk és szenvedtünk a polgári és lelkiismereti szabadságért, amely párosul az állam és a törvényes rend iránti hűséggel, tisztelettel fordulunk a német birodalom hatóságaihoz, hogy hittestvéreink lelki jogainak figyelembevételével hasson oda, hogy a kezükben lévő világhatalom a német hittestvérekkel szemben méltányosabb módon alkalmaztassék. Ilyen eljárásuk az egész világ elismerésével és méltánylásával találkozznék.

Meghalt vitéz Marsovszky György, Gömbös Gyula egykori pártvezére, nyilasvezér

Budapest, augusztus 2. Vitéz *Marsovszky* György volt főszolgabiró, Gömbös Gyula egykori párttitkára, *Festetich* Sándor gróf nyilaskeresztes pártjának alvezére hétfőn hajnalban szivszélhüdés következtében meghalt. Vitéz Marsovszky a magyarországi szélsőjobboldali mozgalomnak legharcosabb alakja, egyik főszereplője volt a világszenzációt jelentő frankhamisitási ügynek. Két évi fogházra itélték, amiből másfél évet ki is töltött. Szabadulása után csakhamar belekapcsolódott a szélsőséges jobboldali mozgalmakba és Festetich pártjában alvezérségig vitte. Szombaton nyilasszervező gyülést tartott s a zsidóveszedelemről beszélt. Vasárnap orvosi tilalom ellenére órákig tenniszezett s ez viselte meg a beteg szivü, robusztos alaku 42 éves férfi szivét, akit orvosi megállapitás szerint szivszélhüdés ölt meg.

Húsz nemzet diákjainak jelenlétében nyitották meg a XI. Nyári Egyetemet

Vasárnap délelőtt a Tisza István tudományegyetem központi épületében díszes és előkelő közönség jelenlétében tartották meg a debreceni Nyári Egyetem XI. évfolyamának megnyitó ünnepélyét. Az ünnepélyes megnyitón megjelent a város előkelő társadalmának csaknem minden számottevő tagja, így Siegler altábornagy, vegyesdandárparancsnok, Zöld József helyettespolgármester, Nagybákay-Sesztina Jenő kamarai elnök, Karl János dr. piarista igazgató, Mező Sándor dr. ügyészségi elnök, valamint a kultuszminiszter képviseletében Ruday Rezső dr. miniszteri titkár, Heinrich lipcsei professzor, Karl Hacker bécsi egyetemi tanár és még sokan.

Berei Soó Rezső egyetemi rektor üdvözölte megnyitójában a megjelenteket és a világ minden részéből érkezett, husz nemzet fiaiból összegyüit hallgatóságot. Visszapillantást vetett a Nyári Egyetem elmult tíz évére és megállapitotta, hogy a szerény keretek közül a föld leglátogatottabb nyári egyetemévé nőtt a debreceni. Ennek a hihetetlen fejlődésnek három okát látja: a magyar nép iránti érdeklődést, Debrecen varázsát és a Nyári Egyetem professzorainak önfeláldozó, értékes munkáját. A debreceni Nyári Egyetemen megismerhetik a külföldi hallgatók az igazi magyar szellemet, itt lebomlanak a nemzetek közötti korlátok és fajok és nemzetiségek a szellem és művészet nemzetköziségében forrnak össze.

Dr. Ruday Rezső miniszteri titkár, egyemi magántanár a kultuszminiszter képviseletében nyitotta meg ezután a Nyári Egyetem XI. tanfolyamát. A Nyári Egyetem rendkívül sikerrel munkálkodik a magyar nemzeti kultura megismertetésén és a magyar nemzet külföldi barátainak gyarapitásán, — mondotta dr. Ruday Rezső, aki ezután több nyelven köszöntötte a külföldi hallgatókat.

Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója üdvözölte meleg szavakkal a nyári egyetem hallgatóságát. Minden nemzet nyelvén szólt néhány üdvözlő szót a professzszor, akinek a szavait hálás örömmel hallgatta a megnyitó ünnepély közönsége.

A bensőséges ünnepély Csokonai Lavotta Remény című dalát adta elő nagy sikerrel a Tisza István Tudományegyetem dalköre.

Este a Nyári Egyetem hallgatói a város előkelő közönségének részvételével az Arany Bika nagytermében hangulatos ismerkedési estet tartottak, ahol pompás cigányzene mellett a késő éjszakai órákig mulattak és vigan járták a csárdást. Hétfőn reggel már meg is kezdődtek az előadások.

Megkezdődtek az előadások a Nyári Egyetemen

Tormay Cecile emlékünnepély a Nyári Egyetemen.

A megnyitó ünnepségek lezajlása után hétfőn megkezdődtek az előadások, amelyek közül különösen kiemelkedett Hankiss professzszor előadása Tormay Cecileről, amelyen megjelentek a nagy irónő rokonai, dr. Tormay Géza államtitkár, az Idegenforgalmi tanács elnöke feleségével és leányaival, Udvardy Miklós ny. főispán, Bacsó Jenőné, a MANSz kultúrális és propaganda osztályának elnöke, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének képviselete. Hankiss professzor előadásában megrajzolta műveiből az irónő lelki arcképét. Tormay Cecile nő volt, férfi lélekkel. A világháború óta az ő lelke volt talán a legférfiasabb magyar lélek. Művészetét és életét szívesen feláldozta hazájáért, — amiért rengeteget szenvedett, de ez a tisztító tűz művészetét mélyebbé, még acélosabbá, zengőbbé tette. Az előadást a közönség igen nagy tetszéssel fogadta.

Heinrich Junker, lipcsei egyetemi tanár az általános nyelvészet tanszékén, a magyar és német nyelv történetét hasonlította össze bevezető előadásában. — Feltűnő szakismerettel fejtegette a magyar és német nyelvtörténet kapcsolatait.

A program harmadik előadása vitéz dr. Nagy Iván miniszteri titkár igen érdekes előadása volt magyar nyelven »Magyarok Amerikában« címmel.

Délutáni előadásában dr. Hankiss János »Magyar irodalom« címen kezdte meg előadását, melyet a hallgatóság nagy figyelemmel kisért. Lengyel nyelven tartott előadást Janusz Pajwski varsói egyetemi előadó a magyar-lengyel vonatkozásokról a XIX. században. Ezenkívül Yolland Arthur budapesti professzor tartott előadást angol nyelven igen nagyszámú közönség jelenlétében a magyar-angol kapcsolatokról. Előadását a közönség lelkesen tapsolta.

A fenti előadásokat a magyar, német, angol, olasz, francia és lengyel nyelvórák egészitették ki.

Felakasztotta magát egy tragikus sorsu öreg házaspár

Budapest, augusztus 2. Megdöbbentő kettős öngyilkosság történt hétfőn éjszaka Budapesten a Rózsa ucca 62. számú házban. Taubner Mihály 77 éves fűszerkereskedő és felesége felakasztották magukat a hálószobájuk ablakára és mire rájuk találtak, mindketten meghaltak.

Az öngyilkos öreg házaspárra fiuk, Taubner Zoltán talált rá. Cukorspárgára voltak felakasztva és már nem volt bennük élet. — Negyven búcsúlevelet irt a szerencsétlen házaspár. Irt három fiának, de nem feledkezett meg szobalányáról sem, akivel közölték, hogy hogyan fogja megkapni a 30 pengő hátralékos bérét. Taubner Mihály röviden leírta viszontagságos életének történetét.

— 1350 pengő árutartozásom van, 90 pengő az adóhátralékom. Annának 30 pengővel még adósa vagyok. Az idegeim felmondták a szolgálatot, nem birom a további küzdelmet. Jobb lesz, ha már nem élünk — irta.

A 77 éves aggastyán hajnalban kelt s amig áruja volt, személyesen vitte fel vevőinek.

Alkalmazottat, kifutót nem tartottak. Az áru egyre fogyott, amit pótolni már képtelen volt az öreg fűszeres. Ürességtől tátongtak a polcok és ha már be is tért valaki a kis kereskedésbe, a kívánt élelmiszert nem kaphatta meg. Az utóbbi napokban sokat hallották panaszkodni Taubner Mihályt, kinek betevő falatja sem maradt. Az 1350 pengős adósság nyomta.

— Régi vágású kereskedő vagyok, én nem tudom elküldeni az inkasszánsokat. Én azt tanultam meg, hogy az adósnak fizetnie kell — mondogatta.

Az éjszaka felakasztotta magát feleségével együtt az öreg kereskedő, aki 11 éves kora óta megszakitás nélkül dolgozott egészen 1937 augusztus 1-ig...

Sztalin parancsára letartóztatták Kun Bélát

London, augusztus 2. A Daily Telegraph moszkvai tudósitója megerősíti azokat a híreket, hogy Kun Bélát a mult héten a GPU letartóztatta. A letartóztatás egyenesen Sztalin parancsára történt. Egyelőre még nem sikerült megtudni, hogy miért tartóztatták le Kun Bélát, azonban moszkvai kormánykörökben emlékeztetnek arra a szerepre, amelyet Kun Béla a spanyol polgárháború kitörésekor játszott. Kun Bélát bizta meg a polgárháború kitörésének első napjaiban a Komitern, hogy sürgősen szervezze meg az önkéntesek és hadianyagok szállítását Spanyolországba. Ugy látszik, hogy Kun Béla ez alkalommal

nem tartotta be pontosan a Komintern utasitásait s emiatt következhetett most be elfogatása.

Kun Béla letartóztatása újabb terrorhullám kezdete volt, mert vele egyidejüleg

ötven más ismert kommunista vezért is börtönbe vetettek.

Krilenko igazságügyi népbiztos és Csernov földmivelésügyi népbiztos letartóztatása is ugyanakkor történt.

A terrorhullám egyébként újból átcsapott az egyházra is.

Az ukrán egyház legtöbb vezetőjét letartóztatták.

Orel városában a GPU börtönbe vetette Nikifirov püspököt és rajta kivül még ötven pravoszláv lelkészt. A papok letartóztatásával egyidejüleg tizenöt más személyiséget is letartóztattak. Az a vád ellenük, hogy megkísérelték

a régi orosz egyház feltámasztását

és ezzel egy szovjetellenes szervezetet akartak életre hivni.

Berlin, augusztus 2. A német sajtó feltűnő helyen közli azt a hírt, hogy Kun Bélát Moszkvában letartóztatták. Ezzel kapcsolatban ismertetik Kun Béla pályafutását és vérengzéseit. Megelégedéssel állapitják meg, hogy az egykori budapesti vörös diktátort is elérte a végzet s ugyanolyan körülmények között fejezi be életét, mint ahogy annak idején százakat küldött a halálba.

Moszkva, augusztus 2. Egyelőre ellenőrizhetetlen hír szerint Lukiano, a Komszomol szovjet ifjúsági egyesület végrehajtó bizottságának titkára és Feinberg, a szovjet ifjúságnak a kominternben helyet foglaló kiküldöttje öngyilkos lett. A Pravda legutóbbi cikkében Freinberget kémnek minősitette. A Pravda szerint »Az ifjúság« c. lap szerkesztőjét, Lesztinert »a nép ellenségének« minősitették. Az ukrajnai Komszomol egyesületből 20 tagot kizártak. Arról is beszélnek, hogy Neumannt, a moszkvai rendőrség egyik főnökét letartóztatták.

I. B. U. SZ.
Máv. Hivatalos Menetjegyiroda
debreceni fiók.
Ferenc József ut 72.
Bel. és külföldi vasut-, hajó-, autóbusz-, repülő- és hálókocsi jegyek. — EGYÉNI ÁTALÁNY UTAZÁSOK! — SCHILLING és minden más valuta-igénylés gyors lebonyolitása.

— **Reumás fájdalmakban szenvedő egyének** igyanak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvizet, mert ez a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleniti, azonkívül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozditja. Az orvosok ajánlják.

Kállay Miklós az öntözésügyi hivatal elnöke és felsőházi tag let.

Budapest, augusztus 2. A *Budapesti Közlöny* száma a következő legfelsőbb kézíratot közli:

A m. kir. miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére nagykállói *Kállay* Miklós dr vbtt. ny. földmüvelésügyi miniszter, országgyülési képviselőt, a felsőház tagjává élethossziglas kinevezem. Kelt Kenderesen, 1937 július 31. napján, Horthy sk. Darányi sk.

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére nagykállói Kállay Miklós dr vbtt. ny. földmüvelésügyi miniszter, országgyülési képviselőt a m. kir. öntözésügyi hivatal elnökévé kinevezem. Kelt Kendere sen, 1937 július 31. Horthy sk. Darányi sk.

Nagyon kevés augusztusi költözködés volt Debrecenben

Augusztus elsején egyetlen költözködés sem történt Debrecenben. Az elseje ugyanis vasárnapra esettt s igy csak másodikán, hétfőn tüntek fel az uccákon a bútorokkal megrakott szekerek.

Az idei augusztusi negyedben nem sokan cseréltek lakást. — Inkább a nagyobb bérlők változtatták lakásukat és néhány kisebb bérlő cserélte fel lakását még kisebbel.

— Nem volt sok költözködés Debrecenben — mondotta kérdésünkre az egyik debreceni nagy szállitási vállalkozó — a májusi költözködések sokkal nagyobb arányuak szoktak lenni. Az egész városban mintegy 150—180 család költözködött. Igen nagy számmal voltak ezek között katonatisztek és postai főtisztviselők ,akiket más városba helyeztek át. A költözködésekre szerencsére jó idő köszöntött be és igy a bútorszállitásokban nem volt semmi fennakadás és zavar.

Vígszinház
Az első igazán jó magyarul beszélő hangulatos, zenés vigjáték:
Petrovics lányok
Bemutató ma!

Debreceni vállalkozókkal és iparosokkal építtesse fel debreceni székházát az OTI

A versenytárgyalás adatai más, szerencsésebb városok vállalkozóinak tülekedését mutatják

Az Országos Társadalombiztosító Intézet Debrecenben, a Deák Ferenc ucca és az Erzsébet út sarkán építendő bérház összes munkáira tartott nyilvános versenytárgyalást az OTI igazgatósága Budapesten július 29-én. Alább közöljük a versenytárgyalás adatait, amelyek tanulságosak, mert mutatják azt a versengést, amely más, nagy építkezési munkákkal bíró, szerencsés városok vállalkozói részéről megindult az egyetlen debreceni építkezés ellen. A debreceni hatóságoknak és érdekeltségeknek közbe kellene vetniök magukat az OTI-nál, hogy a vállalatbaadásnál részesítsék előnyben a debreceni vállalkozókat és iparosokat. Nálunk egyetlen építkezés ma az OTI-é s csak úgy válnék a város közgazdasági életének javára az OTI székház építése, ha az építkezési költség minél nagyobb része maradna Debrecenben s erősítené ennek a városnak senyvedő gazdasági vérkeringését.

Ajánlat volt tehető: Ia föld, Ib kőműves, Ic elhelyező, Id vasbeton, II. szigetelő, III. ács; IV. bádogos; V. műkő, VI. burkoló; VII. padlózó; VIIIa. asztalos, VIIIb. lakatos, VIIIc. mázoló, VIIId. üveges, IX. redőny, X. szobafestő, XI. tetőfedőmunkára.

A debreceni ajánlattevők lakhelyét D-vel jelöljük.

Generálajánlatot csupán Székelyhidasi Sebestyén Lajos debreceni vállalkozó adott be 482,593.58 P végösszeggel. Ugy ennek az ajánlatnak, mint azokénak a részösszegeit, amelyek több munkanemre vonatkoznak ugyan, de nem generálajánlatok, az egyes csoportok alatt megfelelő sorrendben közöljük. Az ajánlattevők neve után azonban zárójelben a jelmagyarázat szerinti római számokkal megjelöljük, hogy azon munkanemen kívül, amelynél szerepel, még melyikre tett ajánlatot.

Ajánlatot tettek:

Ia—d. föld, kőműves, elhelyező, vasbeton munkákra: Tóth Testvérek D (II, III) 247,551.44, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 252,163.08, Juhász István Pál Bp. 261,075.61, Fábián József D (II, III) 273,399.34 P összeggel.

II. szigetelőmunkára: Tóth Testvérek D (I, III) 4602, Biehn János rt. Bp. 4819.20, Fábián József D (I, III) 4961.50, Grozit Bp. 4995, Csató Pál Bp. 5051.50, Magyar Asphalt rt. Bp. 5349.90, Bulyovszky Dániel D (XI) 5580, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 5998, Lukács Vilmos és Test. D (V, VI) 6112 P összeggel.

III. ácsmunkákra: Szendrei Sándor D 9789, Gellén Imre D 9892, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 11,313, Tóth Testvérek D (I, II) 12370, Buza István Bp. 12,608, Nagy János D 13,074.20, Molnár Géza Bp. 13,414, Szabó József D 14,903.50, Szalontai István D 17,222.40 P összeggel.

IV. bádogosmunkákra: Podlócz György D 6053.40, Bucsay István D 6635.20, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 6679.25, Ausspitz Simon D 6699.92, Szücs András D 6791.80, Petik János Bp. 6910.20, Fülöp Miklós D 6955.50, Nagy Gábor és Szathmári Ferenc D 7005.50, Fazekas István D 8001.29, Veszely Antal D 8583.30, Weinberger Károly D, ajánlatában a végösszeget nem jelölte meg.

V. műkőmunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 11,935.50, Debreceni műkőgyár D (VI) 12,630.70, Lukács Vilmos és Testvére D (II, V.) 12,854.80 P összeggel.

VI. burkolómunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 38,483, Debreceni műkőgyár D (V) 40,652.50, Lukács Vilmos és Testvére D (II, V) 42,515, Multicolor kft. Bp alternativ ajánlatot tett üvegburkolatra 24,050 P összeggel.

VII. padlózómunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 33,155, Nyulasi József Bp 34,635, Magyarországi Parkettmunkások Szövetkezete Bp. 34,980, Sárközi Ferenc (IX) 35,000, özv. Friedmann Henrikné D 35,235, alvállalkozónak mint gyáros Szabó Imre debreceni asztalos mestert jelentette be, Fircsa Béla Bp. 35.447.50, Jakab József Bp. 35689, Szabóky György Bp. 35825, Pestszentlőrinci parkettgyár és gőzfűrész rt. Bp. 37395 Gyöngyösi Parkettgyár kft. 37670, Kovács János Bp. 37773 P összeggel.

VIII. b. lakatosmunkákra: Márkus Lajos rt. Bp. 10387, Kállay Sándor D 13099, Gyémánt Imre D 14635.20, Gaál András és Bors Kálmán D 37751, Király Imre D 39320, Piros Béla D 61261.20 P összeggel.

VIII. c. mázolómunkákra: vitéz Nagy Lajos és Kohn Sándor D (X) 9838.25, Boldogh Kálmán D (X) — 11099.24, Tóth István, Némethy Lajos Bleyer József D (X) 11264.50, ifj. Zelinger Ede D (X) 12188.60, Fleith Antal Bp. (X) 13114.30, Gombácsi József Csmill Mihály és Brenner Pál D (X) 13338, Frisch Adolf, Szekeres István és Nagyg Mihály D (X) 13368.80, Monoki Mihály D (X) 13540.13, Zélinger Ede D (X) 14015.70, Ruff Mihály D 14670.63, Schuller Sámuel D (X) 16852.30, Mandel Lajos D (X) 19666.20 P összeggel.

VIII. d. üvegesmunkára: Bielek Károly Bp. 6079, Kaszanyitzky Endre D 6517. 24, Berger Zsigmond D 6764, vitéz Gaál Ferenc D 7247.80, özv. vitéz Homoródi Jenőné, Tóth Gyula, Auer Dezső, Schiffer József, Ónodi Gyula D 7287.50 P összeggel.

VIII. a.—d. asztalos, lakatos mázoló és üvegesmunkára: egy összegben adta a költségvetést Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 103088.30 P összeggel.

IX. redőnymunkákra: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 3017. Redőnyipar, Halász és Herlinger Bp. 8668.50, Hajós M. Marcell Ujpest 8889.68, Gaál András D 9870.06, Sárközy Ferenc Bp. (VII). 10587, Paschka és Társa Bp. 10730.05, Császár Imre Bp. csak vászonredőnyre tett ajánlatot 2744.30 P összeggel.

X. szobafestőmunkára: Monoky Mihály, D (VIIc) 4808.57, Tóth István, Németi Lajos, Bleyer József (VIIIc.) 7207.80, vitéz Nagy Lajos és Kohn Sándor D (VIIIc.) 7450.99, ifj. Zélinger Ede D (VIIIc.) 7695.10 Schuller Sámuel D (VIIIc.) 8101.20 Fleith Antal Bp. (VIIIc.) 8325, Szatmári András D 9498.16, Boldogh Kálmán D (VIIIc.) 10462.82, Zélinger Ede D (VIIIc.) 10976.90, Székelyhihdasi Sebestyén Lajos D (ösnsz.) 2031.20, Gombácsy József, Csmill Mihály és Brenner Pál D (VIIIc.) 12163, Mandel Lajos D (VIIIc.) 12701.50, Frisch Adolf, Szekeres István, Nagy Mihály D (VIIIc.) 13128.20 P összeggel.

XI. tetőfedőmunkára: Bulyovszky Dániel D (II) 4688.25, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 4781.25, Posnansky és Strelitz Bp. 4355.10, Juhász Miklós Miskolc 5100.

— **A bélben keletkező mérgek által okozott rosszullétnél** egy-két pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

Uj üzlet! **Olcsó üzlet!**

Üveg, porcellán, evőeszköz, képkeret, táblaüveg

Molnár János Kossuth u. 3.

Nyitás: augusztus 3.

Uj üzlet! **Olcsó üzlet!**

Nagy siker a szegedi szabadtéri előadás két első estjén

Szeged, augusztus 2. Óriási siker kíséretében, hatalmas és előkelő közönség előtt mutatták be *Az ember tragédiáját* a szegedi szabadtéri előadások során. — Az előadás páratlanul művészi látványosságot és élményt jelentett, maradéktalan szórakozást nyujtott mindazoknak, akik megtekintették az idei szegedi szabadtéri játékok első előadását.

A Tragédia soha még ilyen nagy szerüen és nagyvonaluan nem került a közönség elé. A szegedi Dóm-téren mutatták be *Madách* halhatatlan alkotását, amelyben az ország legnagyobb művészei alakították a vezető szerepeket. A Tragédiát *Hont* Ferenc rendezte, a kiváló fiatal rendező, aki 1933-ban elsőnek állította a hatalmas művét a Dóm kapui elé és ezzel alapját vetette *Szeged* salzburgi karrierjének.

Az ember tragédiája kísérő zenéjét *Fricsay* Ferenc írta és a fiatal katonakarnagy sajátmaga vezényel láthatatlan zenekara élén s döbbenetes erővel szuggerálja az Ur és Lucifer párviadalát. Lucifert *Törzs* Jenő alakította. Amikor Törzs hangja megszólalt, az őszinte meglepetés moraja futott végig a nézőtéren. Óriási, a Dómtéren még sohasem hallott hatalmas, a tér minden zugát betöltő és a falakon is átcsapó hang mennydörgött Lucifer szózatában. Kiderült, hogy Törzs Jenő, a zárt színházak fínom, lirai művésze Magyarország talán leghatalmasabb hangú színésze. Alakítása is páratlanul érdekes. Kitünően érti a tragédiát, egy-egy értelmezése, egy-egy hangsúlya mesteri könnyedséggel és fölénnyel magyaráz meg homályos és vitás helyeket. *Kiss* Ferenc Ádámjának megkapó, mély jelenetei voltak, *Tőkés* Anna Évája teljesen kiforrott, él a szerepében, hitele van minden mondatának és gyönyörű organuma, mint a legszebb muzsika töltötte be a hatalmas teret.

A szereplők kivétel nélkül nagyszerüek voltak és szinte csodálatosan szép volt valamennyi tömegjelenet.

Vasárnap a *János vitéz* kitünő rendezésben került előadásra. — *Orosz* Julia költői Iluskája, *Palló* Imre remek János vitéze, *Szabó* Ilonka ezüsthangú királyleánya, *Kiss* Ferenc szívbemarkolóan megkapó alakítása Bagó szerepében, *Solthy* György strázsamestere, *Gózon* Gyula mulatságos francia királya, *Kabók* Győző és *Várkonyi* Zoltán nagyszerű alakításai voltak az előadás főerősségei. — A közönség rengeteget tapsolt a nagyszerű előadásnak és Kacsóh Pongrác örökszép dallamainak. A szegedi szabadtéri játékok ezidei mérlege várakozáson felüli, amenynyiben az eddigi két előadást közel *tizenhétezer főnyi közönség tekintette meg.*

Gerendai **Debrecen.**

Sírkőgyár

Raktár: **Hunyadi ucca 14.**
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

Kitünően sikerült a pallagi leánykonferencia két első napja

A pallagi leánykonferencia két első napja szépen folyt le. A rendező Mester uccai egyházrész hölgyei már szombaton délután gondosan előkészítettek mindent az érkezők számára. Vasárnap reggel a résztvevők átvonultak csepergő esőben istentiszteletre az akadémia előadótermébe. Hozzájuk csatlakozott a helyi közönség is. Telelett a tágas terem. Seress Ferencné keze alatt megszólalt az orgona, majd Kolozsváry Kiss László lelkész hirdette az igét. A nagyszámú résztvevők egyrésze magával hozott útravalóból ebédelt. A többiek számára az akadémiai igazgató vendégszerető jóvoltából és a Zempléni-növérek előzékenységéből a konviktus konyháján főtt a gazdag ebéd. Délután kiderült az ég és az eső után üde, friss levegőben a tágas gyepen hallgatták az előadásokat. Nagy István lelkész a vasárnapi iskoláról, Osváth Jenőné tanárnő pedig az emberekkel való érintkezési modorról értekezett érdekesen és szellemesen, osztatlan tetszést aratva. Amint bealkonyodott, a gyalog és kerékpáros leányok haza indultak. Este kigyúlt az iskola udvarán a tábortűz. Az este csendjében felhangzó énekszóra odasereglett a környék népe, hallgatni a hirdetett igét. Az utolsó villamoskocsin a vendégek zöme hazautazott, csak a kisebbik fele maradt kinn éjszakára.

Hétfőn reggel három csoportban rövid áhítattal kezdték a napot. Majd Kónya József koll. tanár tartott előadást a leányok olvasmányairól, amelyet éleük és termékeny eszmecsere követett. A tudós előadó és a hozzászólók mérlegre vetették az olvasásra érdemes és a kiadói élelmesség által felkínált értéktelen olvasmányokat. A fák alól felkerekedett a hallgatóság erdőt, mezőt járni. A sétáról késő délre vetődött vissza a vidám társaság. A napfény ellen töklevélből, napraforgóvirágból egyik ügyes leány festői nőikalapot rögtönzött, amely bármely divatszalonnal felhasználható ötletet adhatott volna.

A leki táplálék, a vallásos és irodalmi ismeretszerzési alkalom mellett megvan bőven a testi táplálék és a jókedv is.

Sz B.

„A magántulajdon Németországban már elvesztette tartalmát“

A gabonarekvirálás — Harc a kenyérért és a vasért

Az egyik debreceni lap vasárnapi számában a Nyári Egyetem egyik, Németországban élő lektorának szájából olyan interjut közöl, amely a Németbirodalom mai rezsimjének eredményeit magasztalja. A megkérdezett — lehet jóhiszeműen, de a felvonulások és ünnepélyek külsőségein túl, a gazdasági élet gépezetébe be nem látva — elragadtatott hangon dicséri a gazdasági és szociális kérdések sima németországi megoldási módját.

A debreceni közönség helyes tájékoztatása céljából érdemesnek tartottuk ezzel kapcsolatban megemlékezni az egyik legjobban informált és legkomolyabb európai sajtóorgánumnak, a Neue Züricher Zeitungnak mult heti »Kenyér és vers« című vezércikkéről. A cikk rendkívül értékes fejtegetést közöl a legújabb német gazdasági rendeletekről, amelyeknek célja Németország két legfontosabb gazdasági problémájának, a kenyér- és vasércellátásnak megoldása. Megállapítja a lap, hogy a mult pénteken jelentette be Göring az állam erőteljes rendszabályait a vasellátás terén és a rá következő kedden az élelmezési miniszter adott ki rendeletet, amely szerint

minden gabonanemű beszolgáltatása kötelező és a gabonaneműek takarmányszerű felhasználása ezentúl tilos.

A Neue Züricher Zeitung megállapítja, hogy ez a két, egymástól látszólag távoleső területen hozott intézkedés a legnagyobb mértékben megvilágítja a német háborús gazdaság következményeit. Ez a rendszer ugyanis

kénytelen egyre szigorubb kényszert gyakorolni a gazdaságra, hogy céljait szolgálhassa.

A gabona beszolgáltatásról szóló rendelet, — írja a lap, — *nyilvánvalólag a készletek szegénysége miatt volt szükséges*

és ha ez a szükség részben rossz és közepes termésekkel áll összefüggésben, akkor is elsősorban annak a nemzeti szocialista kísérletnek a következménye, hogy honvédelmi okokból meg tudják szerezni a legnagyobb sietséggel a német nép élelmezésének alapját.«

A lap szerint

a túlbürökratizált és »világnézetileg« helytelenül működő birodalmi közélelmezési hivatal

hibákat követett el, amelyek még fokozzák a terméskiesés folytán beállott hiányokat, amelyeket nem lehet importtal helyre hozni, tekintve, hogy

egyéb behozatali szükségletek állnak a gabonabehozatal útjába.

Az Ércbánya és Vaskohászati Birodalmi Müvek Részvénytársaság megállapítása viszont azt bizonyítja, hogyg az import szempontjából elsősorban tekintetbe jövő árucikkek megvásárlásához nincsennek elégséges eszközök.

Ha a gabonabeszolgáltatási rendelkezést egyszerű, átmeneti intézkedésnek is tekinthetné.

Göring szélsőséges rendszabályai a vastermelés terén mutatják,

hogy a nemzeti szocialista állam »katonai és hadigazdasági fegyverkezések során

kíméletlenül kényszeríti a kapitalista gazdaságot, hogy élet törvényei ellen cselekedjék és közreműködjék tulajdon megkötésében és lassú mellőzésében.«

Utal a Neue Züricher Zeitung az Amerikában megjelenő Foreign Affairs cikkére, amely »A kapitalizmus elpusztítása Németországban« címmel nyomatékosan rámutat a nemzeti szociálista és orosz gazdasági rendszer hasonlóságára. Az amerikai lap cikke abból indul ki, hogy a termelő eszközök magántulajdona Németországban törvényesen ugyan még létezik,

mint ahogy Oroszországban is létezett a mezőgazdaság a kulákok felszámolásáig, de ez a magántulajdon Németországban ma már elvesztette tartalmát

és olyan mértékben megváltozik, hogy ez talán törvényes formában is nemsokára kifejezésre jut.

»Az 1934 elején kimondott beviteli és kiviteli ellenőrzés — írja az amerikai lap — a volt a kezdete annak a folyamatnak, amelynek során a nemzeti szociálista állam a tőkés rendszer egyik alapvető faktorának megsemmisítéséhez érkezett.

hatályon kívül helyezte a piac tól meghatározott árat és a piac feladatait maga vette át.«

A Neue Züricher Zeitung részletesen ismerteti Göring kísérleteit, amelyekkel a négyéves terv megvalósítása során a magángazdaságot rá akarta venni az ércтermelés fokozására. De még a háborús konjunkturális kilátások sem csábították a magángazdaságokat, úgy hogy a kedvezményt kénytelen volt az állam átvenni.

Amennyire a német sajtókommentárokból kivehető,

Göring vasellátási intézkedéseinek hátterében kétségtelenül a tőke vonakodása áll.

Márpedig a német vasellátás kérdése rendkívül kényes. Németország tavaly 18 millió tonna vasat importált, ami annyit jelent, hogy szükségletének

mindössze 6 százalékát fedezte a belföldi termelés.

Ugyanakkor megnehezíti a vasbehozatalt az a tény, hogy az angol fegyverkezés miatt Anglia is óriási mértékben vásárolja a vasat.

A vas tehát drágul és ugyanakkor kevés is van belőle. Németországnak azonban nemcsak a rendkívül sok vasat felemésztő flottaépítkezéshez, hanem a hadigazdasági készenléthez szükséges telepek létesítéséhez is igen sok vasra lenne szükség.

»Azt már megírtuk, — folytatja a Neue Zürcher Zeitung„ — hogy a vasellátás nehézségei miatt a munkaellátás is akadozik Németországban, sőt

a munkahét rövidüléséhez és munkáselbocsátásokhoz is vezetett.

A Times megállapítja, hogy az egyéb iparágak nem kapják meg a nekik igért vasmennyiséget.«

Ezekután a »Hermann Göring ércbányászati és vaskohóművek« megállapítása jelzi a helyzet súlyosságát.

Valószínütlen, hogy az újonnan megnyitott bánya útján valaha is Németország függetleníteni tudja magát a behozataltól.

Jellemző, hogy az autóipar termelését is csökkenteni kell. — Igaz, hogy Németországban máris többé kevésbé kiváló pótanyagokat állítanak elő belföldön termelt nyersanyagokból, ezeknek a pótanyagoknak minősége azonban nem mindig kielégítő és előállításuk többnyire igen drága.

Természetesen a

gabonabeszolgáltatási kötelezettség politikailag és morálisan még súlyosabb teherpróbát jelent.

— mondja a Neue Zürcher Zeitung.

*

Ez ugyebár kissé másként hangzik?

A Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet

m. sz. és a Tiszántuli Általános Segélyző Egyesület irodahelyiségeit Ferenc József ut 22-24. sz. alá a Debreceni Első Takarékpénztár r. t. Pénztárlermebe helyezte át.

Debrecenben ítélték el az ungvári betörésért

Két esztendővel ezelőtt Ungvárott betörők feltörtek és kifosztottak egy ruhaüzletet. A csehszlovák rendőrség a betörés két tettesét elfogta, a harmadik azonban megszökött. Annakidején az a gyanu merült fel, hogy Magyarország ra menekült és erről a cseh hatóságok értesitették a magyar rendőrséget. A megadott személyleirás alapján sikerült elfogni Debrecenben a betörőt, akiről kiderült, hogy **Fenyves** Ernőnek hivják, munkanélküli iparos.

Annakidején elbocsátották a rendőrségről, de az eljárás folyt ellene és a bíróság it tárgyalást tűzött ki az ügyében. Fenyves azonban a tárgyaláson nem jelent meg, mire elrendelték a körzését. Néhány nappal ezelőtt elfogták és gyorsított úton hétfőn már a bíróság elé került. **Tóth** János dr., büntetőbiró tárgyalta az ügyet. Fenyves tagadja a vádta a vádat, a bíróság azonban megállapította azt, hogy annakidején beismerő vallomást tett és miután vallomását tanuvalomások is igazolták, egy hónapi fogházra itélte. Fenyves megnyugodott az itéletben.

Nyugalmazott főtisztviselőt egy gyümölcsáruslány megtámadásával vádolnak

Hajduszoboszlói fürdőkaland

Különös szerelmi história foglalkoztatja a debreceni és hajduszoboszlói hatóságokat. Az ügy főszereplője egy magasállású debreceni nyugdíjas főtisztviselő, aki egy napig a rendőrség őrizetében volt.

A magasállású, 57 éves, nyugalmazott főtisztviselő, aki Debrecenben lakik, néhány héttel ezelőtt Hajduszoboszlóra utazott nyaralni. Csinos, fiatal feleségét itthonhagyta és egymaga élt Hajdúszoboszlón. Minden reggel

felkereste lakásán egy 14 esztendős gyümölcsárus leány, kitől a nyugdíjas főtisztviselő mindig vásárolt valamit.

Szombaton reggel a kisleány kisírt szemekkel ment haza, mire a szomszédok érdeklődni kezdtek, hogy mi történt. A leány elmondotta, hogy gyümölcsöt vitt a nyugdíjas főtisztviselőnek,

aki megtámadta

és erőszakoskodott vele. A szomszédok megbotránkozva hallgatták a kisleány elbeszélését, majd a rendőrségre siettek, ahol bejelentést tettek az esetről. A rendőrségen nyomban kihallgatták a kisleányt is, aki ugyanúgy adta elő a történteket, mint a szomszédainak.

Azonnal detektivek mentek a nyaraló főtisztviselő lakására és előállították a kapitányságra, ahol azonban erélyesen tiltakozott a gyanusítás ellen. A rendőrségen tagadása ellenére szombaton délben

őrizetbe vették a magasrangú tisztviselőt,

akit még aznap este beszállitottak Debrecenbe. Az 57 éves főtisztviselő az éjszakát a rendőrség egyik cellájában töltötte, délelőtt pedig autón átvitték a törvényszékre, ahol **Zsögöd** Jenő dr. vizsgálóbiró azonnal megkezdte a kihalgatástát.

Az őrizetbe vett főtisztviselő a leghatározottabban tagadta most is a gyanúsítást, kijelentette, hogy

boldog családi életet élt fiatal feleségével

és eszébe sem jutott, hogy fejletlen, alig 14 éves gyümölcsárus kislánnyal próbáljon erőszakoskodni. Zsögöd Jenő dr. vizsgálóbiró a kihallgatás befejeztével a főtisztviselőt szabadlábra helyezte, tekintettel arra, hogy bejelentett lakása van és szökéstől nem kell tartani. Az eljárás tovább folyik ellene.

Luxus kivitelü, olcsó 4 és 6 személyes áramvonalas

Bérautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

— Epe- és **májbetegségeknél**, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződésnél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes »**Ferenc József**« keserüvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

Debreceni vállalkozókkal és iparosokkal építtesse fel debreceni székházát az OTI

A versenytárgyalás adatai más, szerencsésebb városok vállalkozóinak tülekedését mutatják

Az Országos Társadalombiztosító Intézet Debrecenben, a Deák Ferenc ucca és az Erzsébet út sarkán építendő bérház összes munkáira tartott nyilvános versenytárgyalást az OTI igazgatósága Budapesten július 29-én. Alább közöljük a versenytárgyalás adatait, amelyek tanulságosak, mert mutatják azt a versengést, amely más, nagy építkezési munkákkal bíró, szerencsés városok vállalkozói részéről megindult az egyetlen debreceni építkezés ellen. A debreceni hatóságoknak és érdekeltségeknek közbe kellene venniök magukat az OTI-nál, hogy a vállalatbaadásnál részesítsék előnyben a debreceni vállalkozókat és iparosokat. Nálunk egyetlen építkezés ma az OTI-é s csak úgy válnék a város közgazdasági életének javára az OTI székház építése, ha az építkezési költség minél nagyobb része maradna Debrecenben s erősítené ennek a városnak senyvedő gazdasági vérkeringését.

Ajánlat volt tehető: Ia föld, Ib kőműves, Ic elhelyező, Id vasbeton, II. szigetelő, III. ács; IV. bádogos; V. műkő, VI. burkoló; VII. padlózó; VIIIa. asztalos, VIIIb. lakatos, VIIIc. mázoló, VIIId. üveges, IX. redőny, X. szobafestő. XI. tetőfedőmunkára.

A debreceni ajánlattevők lakhelyét D-vel jelöljük.

Generálajánlatot csupán Székelyhidasi Sebestyén Lajos debreceni vállalkozó adott be 482,593.58 P végösszeggel. Ugy ennek az ajánlatnak, mint azokénak a részösszegeit, amelyek több munkanemre vonatkoznak ugyan, de nem generálajánlatok, az egyes csoportok alatt megfelelő sorrendben közöljük. Az ajánlattevők neve után azonban zárójelben a jelmagyarázat szerinti római számokkal megjelöljük, hogy azon munkanemen kívül, amelynél szerepel, még melyikre tett ajánlatot.

Ajánlatot tettek:

Ia—d. föld, kőműves, elhelyező, vasbeton munkákra: Tóth Testvérek D (II, III) 247,551.44, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 252,163.08, Juhász István Pál Bp. 261,075.61, Fábián József D (II, III) 273,399.34 P összeggel.

II. szigetelőmunkára: Tóth Testvérek D (I, III) 4602, Biehn János rt. Bp. 4819.20, Fábián József D (I, III) 4961.50, Grozit Bp. 4996, Csató Pál Bp. 5051.50, Magyar Asphalt rt. Bp. 5349.90, Bulyovszky Dániel D (XI) 5580, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 5998, Lukács Vilmos és Test. D (V, VI) 6112 P összeggel.

III. ácsmunkákra: Szendrei Sándor D 9789, Gellén Imre D 9892, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 11,313, Tóth Testvérek D (I, II) 12370, Buza István Bp. 12,608, Nagy János D 13,074.20, Molnár Géza Bp. 13,414, Szabó József D 14,903.50, Szalontai István D 17,222.40 P összeggel.

IV. bádogosmunkákra: Podlócz György D 6053.40, Bucsay István D 6635.20, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 6679.25, Ausspitz Simon D 6699.92, Szücs András D 6791.80, Petik János Bp. 6910.20, Fülöp Miklós D 6955.50, Nagy Gábor és Szathmári Ferenc D 7005.50, Fazekas István D 8001.29. Veszely Antal D 8583.30, Weinberger Károly D, ajánlatában a végösszeget nem jelölte meg.

V. műkőmunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 11,935.50, Debreceni műkőgyár D (VI) 12,630.70, Lukács Vilmos és Testvére D (II, V.) 12,854.80 P összeggel.

VI. burkolómunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 38,483, Debreceni műkőgyár D (V) 40,652.50, Lukács Vilmos és Testvére D (II, V) 42,515, Multicolor kft. Bp alternativ ajánlatot tett üvegburkolatra 24,050 P összeggel.

VII. padlózómunkára: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 33,155, Nyulasi József Bp 34,635, Magyarországi Parkettmunkások Szövetkezete Bp. 34,980, Sárközi Ferenc (IX) 35,000, özv. Friedmann Henrikné D 35,235, alvállalkozónak mint gyáros Szabó Imre debreceni asztalos mestert jelentette be, Fircsa Béla Bp. 35.447.50, Jakab József Bp. 35689, Szabóky György Bp. 35825, Pestszentlőrinci parkettgyár és gőzfürész rt. Bp. 37395 Gyöngyösi Parkettgyár kft. 37670, Kovács János Bp. 37773 P összeggel.

VIII. b. lakatosmunkákra: Márkus Lajos rt. Bp. 10387, Kállay Sándor D 13099, Gyémánt Imre D 14635.20, Gaál András és Bors Kálmán D 37751, Király Imre D 39320, Piros Béla D 61261.20 P összeggel.

VIII. c. mázolómunkákra: vitéz Nagy Lajos és Kohn Sándor D (X) 9838.25, Boldogh Kálmán D (X) — 11099.24, Tóth István, Némethy Lajos Bleyer József D (X) 11264.50, ifj. Zelinger Ede D (X) 12188.60, Fleith Antal Bp. (X) 13114.30, Gombácsi József Cemill Mihály és Brenner Pál D (X) 13338, Frisch Adolf, Szekeres István és Nagyg Mihály D (X) 13368.80, Monoki Mihály D (X) 13540.13, Zélinger Ede D (X) 14015.70, Ruff Mihály D 14670.63, Schuller Sámuel D (X) 16852.30, Mandel Lajos D (X) 19666.20 P összeggel.

VIII. d. üvegesmunkára: Bielek Károly Bp. 6079, Kaszanyitzky Endre D 6517. 24, Berger Zsigmond D 6764, vitéz Gaál Ferenc D 7247.80, özv. vitéz Homoródi Jenőné, Tóth Gyula, Auer Dezső, Schiffer József, Onodi Gyula D 7287.50 P összeggel.

VIII. a.—d. asztalos, lakatos mázoló és üvegesmunkára: egy összegben adta a költségvetést Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 103088.30 P összeggel.

IX. redőnymunkákra: Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 3017, Redőnyipar, Halász és Herlinger Bp. 8668.50, Hajós M. Marcell Ujpest 8889.68, Gaál András D 9870.06, Sárközy Ferenc Bp. (VII). 10587, Paschka és Társa Bp. 10730.05, Császár Imre Bp. csak vászonredőnyre tett ajánlatot 2744.30 P összeggel.

X. szobafestőmunkára: Monoky Mihály , D (VIIc) 4808.57, Tóth István, Németi Lajos, Bleyer József (VIIIc.) 7207.80, vitéz Nagy Lajos és Kohn Sándor D (VIIIc.) 7450.99, ifj. Zélinger Ede D (VIIIc.) 7695.10 Schuller Sámuel D (VIIIc.) 8101.20 Fleith Antal Bp. (VIIIc.) 8325, Szatmári András D 9498.16, Boldogh Kálmán D (VIIIc.) 10462.82, Zélinger Ede D (VIIIc.) 10976.90, Székelyhihdasi Sebestyén Lajos D (összz.) 2031.20, Gombácsy József, Csmill Mihály és Brenner Pál D (VIIIc.) 12163, Mandel Lajos D (VIIIc.) 12701.50, Frisch Adolf, Szekeres István, Nagy Mihály D (VIIIc.) 13128.20 P összeggel.

XI. tetőfedőmunkára: Bulyovszky Dániel D (II) 4688.25, Székelyhidasi Sebestyén Lajos D (össz.) 4781.25, Posnansky és Strelitz Bp. 4355.10, Juhász Miklós Miskolc 5100.

— **A bélben keletkező mérgek által okozott rosszullétnél** egy-két pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

Uj üzlet! **Olcsó üzlet!**

Üveg, porcellán, evőeszköz, képkeret, táblaüveg

Molnár János Kossuth u. 3.

Nyitás: augusztus 3.

Uj üzlet! **Olcsó üzlet!**

Nagy siker a szegedi szabadtéri előadás két első estjén

Szeged, augusztus 2. Óriási siker kíséretében ,hatalmas és előkelő közönség előtt mutatták be *Az ember tragédiáját* a szegedi szabadtéri előadások során. — Az előadás páratlanul művészi látványosságot és élményt jelentett, maradéktalan szórakozást nyujtott mindazoknak, akik megtekintették az idei szegedi szabadtéri játékok első előadását.

A Tragédia soha még ilyen nagy szerüen és nagyvonaluan nem került a közönség elé. A szegedi Dóm-téren mutatták be *Madách* halhatatlan alkotását ,amelyben az ország legnagyobb művészei alakították a vezető szerepeket. A Tragédiát *Hont* Ferenc rendezte, a kiváló fiatal rendező, aki 1933-ban elsőnek állította a hatalmas művét a Dóm kapui elé és ezzel alapját vetette *Szeged* salzburgi karrierjének.

Az ember tragédiája kísérő zenéjét *Fricsay* Ferenc írta és a fiatal katonakarnagy sajátmaga vezényel láthatatlan zenekara élén s döbbenetes erővel szuggerálja az Ur és Lucifer párviadalát. Lucifert *Törzs* Jenő alakította. Amikor Törzs hangja megszólalt, az őszinte meglepetés moraja futott végig a nézőtéren. Óriási, a Dómtéren még sohasem hallott hatalmas, a tér minden zugát betöltő és a falakon is átcsapó hang mennydörgött Lucifer szózatában. Kiderült, hogy Törzs Jenő, a zárt színházak fínom, lirai művésze Magyarország talán leghatalmasabb hangú színésze. Alakítása is páratlanul érdekes. Kitünően érti a tragédiát, egy-egy értelmezése, egy-egy hangsúlya mesteri könnyedséggel és fölénnyel magyaráz meg homályos és vitás helyeket. *Kiss* Ferenc Ádámjának megkapó, mély jelenetei voltak, *Tőkés* Anna Évája teljesen kiforrott, él a szerepében, hitele van minden mondatának és gyönyörű organuma, mint a legszebb muzsika töltötte be a hatalmas teret.

A szereplők kivétel nélkül nagyszerüek voltak és szinte csodálatosan szép volt valamennyi tömegjelenet.

Vasárnap a *János vitéz* kitünő rendezésben került előadásra. — *Orosz* Julia költői Iluskája, *Palló* Imre remek János vitéze, *Szabó* Ilonka ezüsthangú királyleánya, *Kiss* Ferenc szívbemarkolóan megkapó alakítása Bagó szerepében, *Solthy* György strázsamesztere, *Gózon* Gyula mulatságos francia királya, *Kabók* Győző és *Várkonyi* Zoltán nagyszerű alakításai voltak az előadás főerősségei. — A közönség rengeteget tapsolt a nagyszerű előadásnak és Kacsóh Pongrác örökszép dallamainak. A szegedi szabadtéri játékok ezidei mérlege várakozáson felüli, amenynyiben az eddigi két előadást közel *tizenhétezer főnyi közönség tekintette meg.*

Gerendai **Debrecen.**

Sírkőgyár

Raktár: **Hunyadi ucca 14.**
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

Kitünően sikerült a pallagi leánykonferencia két első napja

A pallagi leánykonferencia két első napja szépen folyt le. A rendező Mester uccai egyházrész hölgyei már szombaton délután gondosan előkészítettek mindent az érkezők számára. Vasárnap reggel a résztvevők átvonultak csepergő esőben istentiszteletre az akadémia előadótermébe. Hozzájuk csatlakozott a helyi közönség is. Telelett a tágas terem. Seress Ferencné keze alatt megszólalt az orgona, majd Kolozsváry Kiss László lelkész hirdette az igét. A nagyszámú résztvevők egyrésze magával hozott útravalóból ebédelt. A többiek számára az akadémiai igazgató vendégszerető jóvoltából és a Zempléni-nővérek előzékenységéből a konviktus konyháján főtt a gazdag ebéd. Délután kiderült az ég és az eső után üde, friss levegőben a tágas gyepen hallgatták az előadásokat. Nagy István lelkész a vasárnapi iskoláról, Osváth Jenőné tanárnő pedig az emberekkel való érintkezési modorról értekezett érdekesen és szellemesen, osztatlan tetszést aratva. Amint bealkonyodott, a gyalog és kerékpáros leányok haza indultak. Este kigyúlt az iskola udvarán a tábortűz. Az este csendjében felhangzó énekszóra odasereglett a környék népe, hallgatni a hirdetett igét. Az utolsó villamoskocsin a vendégek zöme hazautazott, csak a kisebbik fele maradt kinn éjszakára.

Hétfőn reggel három csoportban rövid áhítattal kezdték a napot. Majd Kónya József koll. tanár tartott előadást a leányok olvasmányairól, amelyet éleük és termékeny eszmecsere követett. A tudós előadó és a hozzászólók mérlegre vetették az olvasásra érdemes és a kiadói élelmesség által felkínált értéktelen olvasmányokat. A fák alól felkerekedett a hallgatóság erdőt, mezőt járni. A sétáról késő délre vetődött vissza a vidám társaság. A napfény ellen töklevélből, napraforgóvirágból egyik ügyes leány festői nőikalapot rögtönzött, amely bármely divatszalonnal felhasználható ötletet adhatott volna.

A leki táplálék, a vallásos és irodalmi ismeretszerzési alkalom mellett megvan bőven a testi táplálék és a jókedv is.

Sz B.

„A magántulajdon Németországban már elvesztette tartalmát“

A gabonarekvirálás — Harc a kenyérért és a vasért

Az egyik debreceni lap vasárnapi számában a Nyári Egyetem egyik, Németországban élő lektorának szájából olyan interjut közöl, amely a Németbirodalom mai rezsimjének eredményeit magasztalja. A megkérdezett — lehet jóhiszeműen, de a felvonulások és ünnepélyek külsőségein túl, a gazdasági élet gépezetébe be nem látva — elragadtatott hangon dicséri a gazdasági és szociális kérdések sima németországi megoldási módját.

A debreceni közönség helyes tájékoztatása céljából érdemesnek tartottuk ezzel kapcsolatban megemlékezni az egyik legjobban informált és legkomolyabb európai sajtóorgánumnak, a Neue Züricher Zeitungnak mult heti »Kenyér és vers« című vezércikkéről. A cikk rendkívül értékes fejtegetést közöl a legújabb német gazdasági rendeletekről, amelyeknek célja Németország két legfontosabb gazdasági problémájának, a kenyér- és vasércellátásnak megoldása. Megállapítja a lap, hogy a mult pénteken jelentette be Göring az állam erőteljes rendszabályait a vasellátás terén és a rá következő kedden az élelmezési miniszter adott ki rendeletet, amely szerint

minden gabonanemű beszolgáltatása kötelező és a gabonaneműek takarmányszerű felhasználása ezentúl tilos.

A Neue Züricher Zeitung megállapítja, hogy ez a két, egymástól látszólag távoleső területen hozott intézkedés a legnagyobb mértékben megvilágítja a német háborús gazdaság következményeit. Ez a rendszer ugyanis

kénytelen egyre szigorubb kényszert gyakorolni a gazdaságra, hogy céljait szolgálhassa.

A gabona beszolgáltatásról szóló rendelet, — írja a lap, — *nyilvánvalólag a készletek szegénysége miatt volt szükséges*

és ha ez a szükség részben rossz és közepes termésekkel áll összefüggésben, akkor is elsősorban annak a nemzeti szocialista kísérletnek a következménye, hogy honvédelmi okokból meg tudják szerezni a legnagyobb sietséggel a német nép élelmezésének alapját.«

A lap szerint

a túlbürökratizált és »világnézetileg« helytelenül működő birodalmi közélelmezési hivatal

hibákat követett el, amelyek még fokozzák a terméskiesés folytán beállott hiányokat, amelyeket nem lehet importtal helyre hozni, tekintve, hogy

egyéb behozatali szükségletek állnak a gabonabehozatal útjába.

Az Ércbánya és Vaskohászati Birodalmi Müvek Részvénytársaság megállapítása viszont azt bizonyítja, hogy az import szempontjából elsősorban tekintetbe jövő árucikkek megvásárlásához nincsennek elégséges eszközök.

Ha a gabonabeszolgáltatási rendelkezést egyszerű, átmeneti intézkedésnek is tekinthetné.

Göring szélsőséges rendszabályai a vastermelés terén mutatják,

hogy a nemzeti szocialista állam »katonai és hadigazdasági fegyverkezések során

kíméletlenül kényszeriti a kapitalista gazdaságot, hogy élet törvényei ellen cselekedjék és közreműködjék tulajdon megkötésében és lassú mellőzésében.«

Utal a Neue Züricher Zeitung az Amerikában megjelenő Foreign Affairs cikkére, amely »A kapitalizmus elpusztítása Németországban« címmel nyomatékosan rámutat a nemzeti szociálista és orosz gazdasági rendszer hasonlóságára. Az amerikai lap cikke abból indul ki, hogy a termelő eszközök magántulajdona Németországban törvényesen ugyan még létezik,

mint ahogy Oroszországban is létezett a mezőgazdaság a kulákok felszámolásáig, de ez a magántulajdon Németországban ma már elvesztette tartalmát

és olyan mértékben megváltozik, hogy ez talán törvényes formában is nemsokára kifejezésre jut.

»Az 1934 elején kimondott beviteli és kiviteli ellenőrzés — írja az amerikai lap — a volt a kezdete annak a folyamatnak, amelynek során a nemzeti szociálista állam a tőkés rendszer egyik alapvető faktorának megsemmisítéséhez érkezett.

hatályon kívül helyezte a piactól meghatározott árat és a piac feladatait maga vette át.«

A Neue Züricher Zeitung részletesen ismerteti Göring kísérleteit, amelyekkel a négyéves terv megvalósítása során a magángazdaságot rá akarta venni az érctermelés fokozására. De még a háborús konjunkturális kilátások sem csábították a magángazdaságokat, úgy hogy a kedvezményt kénytelen volt az állam átvenni.

Amennyire a német sajtókommentárokból kivehető,

Göring vasellátási intézkedéseinek hátterében kétségtelenül a tőke vonakodása áll.

Márpedig a német vasellátás kérdése rendkívül kényes. Németország tavaly 18 millió tonna vasat importált, ami annyit jelent, hogy szükségletének

mindössze 6 százalékát fedezte a belföldi termelés.

Ugyanakkor megnehezíti a vasbehozatalt az a tény, hogy az angol fegyverkezés miatt Anglia is óriási mértékben vásárolja a vasat.

A vas tehát drágul és ugyanakkor kevés is van belőle. Németországnak azonban nemcsak a rendkívül sok vasat felemésztő flottaépítkezéshez, hanem a hadigazdasági készenléthez szükséges telepek létesítéséhez is igen sok vasra lenne szükség.

»Azt már megírtuk, — folytatja a Neue Zürcher Zeitung„ — hogy a vasellátás nehézségei miatt a munkaellátás is akadozik Németországban, sőt

a munkahét rövidüléséhez és munkáselbocsátásokhoz is vezetett.

A Times megállapítja, hogy az egyéb iparágak nem kapják meg a nekik igért vasmennyiséget.«

Ezekután a »Hermann Göring ércbányászati és vaskohóművek« megállapítása jelzi a helyzet súlyosságát.

Valószínütlen, hogy az újonnan megnyitott bánya útján valaha is Németország függetleníteni tudja magát a behozataltól.

Jellemző, hogy az autóipar termelését is csökkenteni kell. — Igaz, hogy Németországban máris többé kevésbé kiváló pótanyagokat állítanak elő belföldön termelt nyersanyagokból, ezeknek a pótanyagoknak minősége azonban nem mindig kielégítő és előállításuk többnyire igen drága.

Természetesen a

gabonabeszolgáltatási kötelezettség politikailag és morálisan még súlyosabb teherpróbát jelent.

— mondja a Neue Zürcher Zeitung.

*

Ez ugyebár kissé másként hangzik?

A Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet

m. sz. és a Tiszántuli Általános Segélyző Egyesület irodahelyiségeit Ferenc József ut 22-24. sz. alá a Debreceni Első Takarékpénztár r. t. Pénztártermébe helyezte át.

Debrecenben ítélték el az ungvári betörésért

Két esztendővel ezelőtt Ungvárott betörők feltörtek és kifosztottak egy ruhaüzletet. A csehszlovák rendőrség a betörés két tettesét elfogta, a harmadik azonban megszökött. Annakidején az a gyanu merült fel, hogy Magyarország ra menekült és erről a cseh hatóságok értesitették a magyar rendőrséget. A megadott személyleirás alapján sikerült elfogni Debrecenben a betörőt, akiről kiderült, hogy **Fenyves** Ernőnek hivják, munkanélküli iparos.

Annakidején elbocsátották a rendőrségről, de az eljárás folyt ellene és a bíróság it tárgyalást tűzött ki az ügyében. Fenyves azonban a tárgyaláson nem jelent meg, mire elrendelték a körzését. Néhány nappal ezelőtt elfogták és gyorsított úton hétfőn már a bíróság elé került. **Tóth** János dr.. büntetőbíró tárgyalta az ügyet. Fenyves tagadja a vádta a vádat, a bíróság azonban megállapitotta azt, hogy annakidején beismerő vallomást tett és miután vallomását tanuvalomások is igazolták, egy hónapi fogházra itélte. Fenyves megnyugodott az itéletben.

Nyugalmazott főtisztviselőt egy gyümölcsáruslány megtámadásával vádolnak

Hajduszoboszlói fürdőkaland

Különös szerelmi história foglalkoztatja a debreceni és hajduszoboszlói hatóságokat. Az ügy főszereplője egy magasállású debreceni nyugdíjas főtisztviselő, aki egy napig a rendőrség őrizetében volt.

A magasállású, 57 éves, nyugalmazott főtisztviselő, aki Debrecenben lakik, néhány héttel ezelőtt Hajduszoboszlóra utazott nyaralni. Csinos, fiatal feleségét itthonhagyta és egymaga élt Hajdúszoboszlón. Minden reggel

felkereste lakásán egy 14 esztendős gyümölcsárús leány, kitől a nyugdijas főtisztviselő mindig vásárolt valamit.

Szombaton reggel a kisleány kisírt szemekkel ment haza, mire a szomszédok érdeklődni kezdtek, hogy mi történt. A leány elmondotta, hogy gyümölcsöt vitt a nyugdíjas főtisztviselőnek,

aki megtámadta

és erőszakoskodott vele. A szomszédok megbotránkozva hallgatták a kisleány elbeszélését, majd a rendőrségre siettek, ahol bejelentést tettek az esetről. A rendőrségen nyomban kihallgatták a kisleányt is, aki ugyanúgy adta elő a történteket, mint a szomszédainak.

Azonnal detektivek mentek a nyaraló főtisztviselő lakására és előállították a kapitányságra, ahol azonban erélyesen tiltakozott a gyanusítás ellen. A rendőrségen tagadása ellenére szombaton délben

őrizetbe vették a magasrangú tisztviselőt,

akit még aznap este beszállitottak Debrecenbe. Az 57 éves főtisztviselő az éjszakát a rendőrség egyik cellájában töltötte, délelőtt pedig autón átvitték a törvényszékre, ahol **Zsögöd** Jenő dr. vizsgálóbiró azonnal megkezdte a kihalgatástát.

Az őrizetbe vett főtisztviselő a leghatározottabban tagadta most is a gyanúsítást, kijelentette, hogy

boldog családi életet élt fiatal feleségével

és eszébe sem jutott, hogy fejletlen, alig 14 éves gyümölcsárus kislánnyal próbáljon erőszakoskodni. Zsögöd Jenő dr. vizsgálóbiró a kihallgatás befejeztével a főtisztviselőt szabadlábra helyezte, tekintettel arra, hogy bejelentett lakása van és szökéstől nem kell tartani. Az eljárás tovább folyik ellene.

Luxus kivitelü, olcsó 4 és 6 személyes áramvonalas

Bérautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

— Epe- és májbetegségeknél, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epeköképződésnél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes »Ferenc József« keserüvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

hirek

A TÉTEL: ÁLL
ÜZLETE: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT
A
Független Ujságban

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz Telefon: 32—12.**
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **8 fillér,** vasárnap **20 fillér.**

— **Dr. Berczelly Jenő a hágai választottbíróság új magyar tagja.** Budapestről jelentik: A m. kir. kormány a hágai állandó választottbíróság magyar csoportjába néh. báró Wlassich Gyula, a főrendiház volt elnöke elhunyta folytán megüresedett helyre, 6 évre dr. Berczelly Jenő igazságügyi államtitkárt jelölte ki.

— **Augusztusban ül össze a XX. cionista világértekezlet Svájcban.** Bernből jelentik: Kedden, augusztus 3-án ül össze Zürichben a XX. cionista világértekezlet, amely kb. két hétig tart.

x **Cserépkályhák átrakását** Hardtmuth rendszerre is és tisztítását jutányosan vállalom helyben és vidéken. **Gschmeidyné,** Timár ucca 17. Telefon: 13—41.

— **A windsori hercegi pár visszatér Ausztriába.** Rómából jelentik: Windsor hercege és felesége, akik már néhány napja a Lidón tartózkodnak, ma este elutaznak Velencéből és visszatérnek Ausztriába.

— **Az angol biztosító társaságoknak 500 millió pengőbe került eddig a spanyol polgárháború.** Londonból jelentik: A spanyol polgárháború eddig húszmillió fontjába (mintegy 500 millió pengőjébe) került az angol biztosító társaságoknak. Az angol biztosítók által kifizetett kártérítési összegek legnagyobb részét azok az angol vállalatok kapták, amelyeknek spanyolországi gyárait vagy más ingatlanait a hadműveletek során elpusztították.

x **Üzletünket** Piac ucca 89. alá helyeztük. Csipke- és rövidáru szaküzlet.

— **Ujból a Normandieé szerezte meg a kék szalagot.** Newyorkból jelentik: A Normandie francia óceánjáró gőzös, amelytől a Queen Mary elhódította az óceán kék szalagját, most ismét új rekordot állított fel Európa és Amerika között és ezzel visszahódította a kék szalagot. A Normandie az útat 95 óra és 2 perc alatt tette meg, óránkint 30.58 csomó átlagsebességgel.

— **Ismét föltűnt a lochnessi szörny.** Londonból jelentik: Ugyan úgy, mint a mult évben, ebben az évben is feltűnt a lochnessi szörny, amelynek sokezer kíváncsi szemlélője akadt. A szörny vasárnap a kíváncsi szemlélők csoportjától mintegy 200 méternyire tünt fel és világosan kivehető volt a szörny feje, továbbá két púpja. A szörny mintegy húsz méter hosszú.

A nyilaskeresztes vezetőt kizárták a pártból — zsidó volta miatt

Szeged, augusztus 2. Nagy feltünést keltett néhány héttel ezelőtt, amikor a szegedi nyilaskeresztesek egyik vezetőjéről kiderült, hogy zsidószármazású. *Ónodi* Kálmán, akit azelőtt *Altmannak* hívtak, a szegedi nemzeti szociálista párt szervezési osztályfőnöke volt, de be nem bizonyított »*árja eredetű*« és állítólag zsidókapcsolatai miatt kizárták a pártból.

A kizárás rendkivül felkavarta a nyilaskeresztes párt körében a kedélyeket. Most aztán nyilvánosságra került a szegedi főkerületvezetőnek, dr *Fehér* Istvánnak levele, amit egy másik nyilas vezetőhöz intézett. Ebben a levélben beszámolt arról, hogy

Ónodi-Altmannt kizárták a délmagyarországi főkerület párthelyiségéből és megtiltották a tagoknak a vele való érintkezést.

Erre a lépésre az adott okot, hogy Ónodi-Altmann maga dicsekedett el azzal, hogy régebben Békéscsabán üzleti érdekből tagja volt a zsidó hitközségnek.

Később, amikor kérték, hogy bizonyítsa be keresztény származását, zavartan arra hivatkozott, hogy nincsennek meg az okmányai.

A nyilaskeresztes pártban most az Ónodi-Altmann ügy gyors elintézését követelik.

Minich professzort arculütötte egy szakvéleményszenvedő fele

Budapest, augusztus 3. Botrányos jelenet játszódott le a csendes Benczur uccában. A Glück-szanatórium előtt sétált el Minich Károly egyetemi tanár, amikor hozzáugrott egy harminc év körüli férfi:

— Kodussá tette a rokonaimat! — kiáltott rá az igatott férfi Minich professzorra, majd szidalmazni kezdte, mire Minich erélyesen rárivallt támadójára:

— Takarodjék innen, mert azonnal rendőrt hívok...

Minich Károly egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő, sietve hátrált a kiabáló, szitkozódó férfi elől, aki

a ház falához szorította Minich tanárt, majd arculütötte.

Most már a járókelők is beavatkoztak a dologba, de mielőtt még lefoghatták volna a fiatalembert, elrohant és eltünt a járókelők szeme elől.

A feltünést keltő uccai jelenet egy elkeseredett pereskedés következménye volt. Minich Károly törvényszéki orvosszakértőt a Torday ügyben — mint ismeretes — felfüggesztették. A felfüggesztés alapján nemrégiben dr. Fazekas Dánielné, egy budapesti orvos özvegye, perújrafelvételt kért, arra való hivatkozással, hogy

Minich Károly szakvéleménye revízióra szorul.

Nagyértékü villáját feltünően alacsony áron adta el egy orvosnak. Az özvegy rokonai annak idején pert indítottak az adásvételi szerződés érvénytelenítésére azzal, hogy Fazekasné a szerződés aláírásakor beszámíthatatlan állapotban volt, de a felső bíróságok

Minich Károly orvosszakértő véleménye alapján érvényesnek mondták ki a házeladást s a rokonokat elutasították keresetükkel.

Néhány nappal ezelőtt Fazekasné hozzátartozója, Fazekas Ferenc csehszlovákiai erdőtermelő és fanagykereskedő Budapestre érkezett. Pesti tartózkodása alatt tárgyalásokba kezdett ügyvédjével a régi perrel kapcsolatban, az ügyvéd azonban nem sok jóval biztatta Fazekast. A botrány napján Minich Károly Benczur ucca 12. számú házban levő lakásáról indult el mikor szembekerült a nyilvánvalóan rá váró Fazekas Ferenccel, aki durván nekitámadt és inzultálta az orvosprofesszort. Amint ezt utólag megállapították, Fazekas Ferenc még a támadás napján visszautazott Csehszlovákiába.

Minich Károly nem tett feljelentést támadója ellen.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen **legrégibb festékszaküzletében, AUSPITZ,** Csapó ucca 16. szám.

— **Öngyilkosság Mikepércsen.** A mikepércsi csendőrség hétfőn délelőtt telefonon értesítette a debreceni ügyészséget, hogy a községben padlásának gerendájára felakasztotta magát Szabó József 46 éves földmüves. Mire észrevették, meghalt. Búcsúlevelet nem hagyott hátra és igy öngyilkosságának oka ismeretlen. Tekintettel arra, hogy bűncselekmény nem forog fenn, az ügyészség megadta a temetésre az engedélyt.

x **Mindennemü vadászfegyverek,** lőszerek, kilőtt töltények újratöltése. Fegyverjavítások jótállással. M. kir. Lőporáruda Nagy István puskaművesnél Debrecen, Vár ucca 9.

— **Lopás a paplakban.** Mezei Béla református lelkész, Nyilastelep 6. szám alatti lakásáról 6 kacsát loptak. — Pocsai Endréné, Apaffy ucca 111. szám alatti lakásáról ruhát és cipőt vittek el. — Borköves János, Sámsoni út 2. szám alatti kovácsműhelyébe betörtek és kerékrákokat loptak. A tetteseket keresi a rendőrség.

x **Varrógép kölcsönzés.** Alig használt varrógépek, kerékpárok, olcsón kaphatók. Varrógép alkatrészek minden géphez, javítások jótállással. Eisenberger, Csapó u 101.

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

— **Megünneplik a mohácsi csata 250-ik évfordulóját.** Mohácsról jelentik: Mohács város augusztus hó 12-én ünnepli a II. mohácsi csata 250-ik évfordulóját sorozatos ünnepségek keretében. Az ünnepségek augusztus hó 8-án kezdődnek. Augusztus 12-én lesz a II. mohácsi csata évfordulója és ugyanekkor avatják fel a Dunántúl felszabadításának emlékére létesített zászlótartót, amelynek alapjaiba ünnepélyes keretek között ezen a héten helyezték el a Dunántúl összes községeiből származó földet azok származási bizonyítványaival együtt. A zászlótartó három vitézt ábrázol. Ugyanezen a napon helyezik el a II. mohácsi csata emlékművének kiépítendő árkádsora alapjaiba a Dunántúl összes városainak földjét.

Izléses, szép
szobafestő és mázoló munkákat végez
NAGY JÁNOS és LAJOS
Vendég-utca 40

A debreceni csata emlékünnepélye

Debrecen városa kegyeletes ünnepség keretében áldozott az 1848-iki szabadságharc debreceni hősei emlékének. Az augusztus 2-iki debreceni csatát minden évben a hősöknek kijáró meleg emlékezéssel ünnepli meg a város és hétfőn délután a Hősök temetőjében hatalmas közönség jelent meg a bensőséges ünnepélyen. A debreceni m. kir. *Bocskay* István hajduezred zenekarának Himnusza nyitotta meg az ünnepélyt, majd *Kiss* Ferenc református lelkész szavalta el hatásosan Kozma Endre: Rapszódia cimü versét. A MÁV »Egyetértés« Dalegylet hazafias énekszámai után dr *Farkas* Pál püspöki másodlelkész mondotta el ünnepi beszédét.

Dr Farkas Pál megindító szavakkal emlékezett meg a 122 debreceni hősi halottról, akik hazájuk védelmében estek el. Hősé avat a hősök nagyszerű emléke — fejezte be beszédét az ünnepi szónok.

A Bocskay István hajduezred zenekara eljátszotta a Himnuszt, majd a koszorúk elhelyezése következett. A város nevében *Zöld* József polgármesterhelyettes, az egyetem nevében *Hankó* Béla egyetemi tanár helyezett koszorút az emlékmű talapzatára. Majd a város minden társadalmi egyesülete elhelyezte koszorúját.

Nagyarányu sikkasztási ügy a pécsi törvényszék előtt

Pécs, augusztus 2. A pécsi rendőrség báró Rosenzweig Tivadar ny. gazdászati őrnagyot, a Zirnyi reáliskolai nevelőintézet gazdasági hivatalának volt főnökét letartóztatta, mert az OTI egy átirata alapján megállapították, hogy a hét évvel ezelőtt nyugdíjba vonult gazdászati tiszt több visszaélést követett el. A vizsgálat eredménye szerint báró Rosenzweig Tivadar összesen

37.357 pengőt sikkasztott el,

amiért az ügyészség vádat is emelt ellene.

A pécsi törvényszék Szücs Jenő elnöklete alatt álló tanácsa ma délelőtt kezdte meg a nagyszabású bűnügy tárgyalását. A báró rendkívül idegesen viselkedett a bíróság előtt, a feltett kérdésekre zavartan válaszolt és

arra sem tudott visszaemlékezni, hogy hol született és hogy hívták az édesanyját.

A személyi adatok felvétele után Buzássy Lajos királyi ügyész zárt tárgyalás elrendelését kérte s a bíróság a tárgyalás egész tartamára, még az ítélet kihirdetésére is zárt tárgyalást rendelt el.

— **Dóró-féle** csizma- és cipőüzemet átvettem, hol legolcsóbb árak mellett állok a vevőközönség rendelkezésére. Tóth, Csapó ucca 41.

— **Egy gimnazistát megharapott a kutya.** Szabó Miklós 15 éves gimnazistát hétfőn este az uccán megharapta egy kutya, amelyet a gazdája pórázon vezetett. A gimnazista bement a mentőállomásra, ahol bekötözték sebét.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

HETI MÜSOR:

Kedden este: **Százhúszas tempó** (ketten egy jeggyel).

Szerdán délután 5 órakor: Fruska (filléres helyárak).

Szerdán este: **Gyógyszerész úr** (ketten egy jeggyel).

Csütörtökön délután 5 órakor: **Egy pohár víz** (filléres helyárak).

Csütörtökön este: **Haláltánc.** — (Ketten egy jeggyel.)

CSOKONAI:
GERSON DU MALHEREUX
OLÁH GÁBOR:
HÁROM A TÁNC.
(HALÁLTÁNC.)

Szombaton este ünnepelte kétezredik előadását Bánky Kamaratársulata ünnepi keretek között a Csokonai-színházban. Az ünnepi alkalomra két darab került színre, Csokonai- Gerson du Malhereux-a ésOláh Gábor Három a tánca. Két darab és benne két világ, de magyarságában és irodalmi értékében egy.

Csokonai darabjában az elmult magyar világ naiv, nekünk néha idegen szelleme kél új életre és a darab cselekményén megérződik, feltűnő ellentétként, hogy a csurgói önképzőkör előadása óta, amikor először adatott elő Csokonai darabja — nagyot fordult a világ. Ez okozta, hogy a darab avultan és régiesen hatott. Mégis sikere volt. Sikert jelentett Csokonai nyelve, az a tiszta, tökéletes magyar nyelv, amely üdítő szépségével élvezetet jelentett a nézőknek. Csokonai megéledt nyelvét tökéletes előadásban tolmácsolták a szereplők. Homokay, Sorr, Dózsa, Szánthó, Bakos, Ihász és Bárdos, akik munkájukkal törekedtek a darabot sikerre vinni.

Oláh Gábor darabja a népi életből kiszakított jelenet volt, amely lüktető magyar életével, drámai feszültségével és nyelvének, ritkán hallott magyaros ritmusával őszinte s megérdemelten nagy sikert aratott. Falusi életkép, tragédia ez, amelynek szereplői primitiv egyszerűségükben nagyobb átéléssel és a tragikum nagyobb felfokozásával juttatják, öntudatlanul kifejezésre érzelem-válságaikat.

Az előadás tolmácsolását méltóan végezték a társulat művészei. Az őszinte, sokszor felhangzó taps és meleg ünneplés azt bizonyították, hogy az előadás élményt nyujtott és szépségével sikert aratott. Orbán Viola gazdag skálájú művészete megrázó volt, Szegedi Edith büszke bírólánya őszinte, a »haláltánca« megdöbbentően tragikus, a játéka meleg s minden vonatkozásban művészi volt. Homokay lenézett, szegény bérese szerelmének és boszszújának a tragikumában drámai és erőteljes, míg Ihász fájdalma és Serfőzy Ilona kétségbeesése megrázó. — A többi szereplő, Gálffy Marika, Buday Tusi, Bánky Elemér, Sorr és Bakoss művészi játékkal teremtették meg az előadás sikerét.

Az előadásnak méltó keretet nyujtott a Rácz Jancsi vezetése mellett előadott néhány Csokonai-dal. Nagy sikert arattak Rácz Jancsi fiai, a csellón Tibor és primvariációival az ügyes Jancsi.

A jubileum alkalmából számosan keresték meg vitéz Bánky Róbertet táviratiakkal, közöttük Pálffy József, Szeged polgármestere és Tihanyi Béla, a Színész Szövetség elnöke, akik meleg szavakkal kívántak szerencsét a jubiláló direktornak.

A színházi iroda hírei:

A MAGYAR KOMÉDIA UTOLSÓ ELŐADÁSAI

Kedden este az utóbbi évek legnagyobb sikerű vígjátékát a két kiváló társszerzőnek, Szántó és Szécsény »120-as tempó« című darabját adja elő a Kamaraszínház. Ez a mesterien felépített vígjáték minden egyes jelenetével harsogó kacagást vált ki a nézőkből, a Kamaraszínház egyik legjobb előadásai közé tartozik. A főszerpeket a társulat legjobb erői játszák.

Szerdán délután olcsó, filléres helyárakkal a nagysikerű »Fruska« van műsoron, míg

este a legjobb francia bohózat, a »Gyógyszerész úr« kerül színre. Csak felnőttek részére.

Csütörtökön délután ugyanesak filléres helyárakkal az »Egy pohár víz« szerepel a műsoron és

este Strindberg örökbecsű drámája a »Haláltánc«, mely egyszersmind az utolsó előadása a Magyar Komédiának.

Minden esti előadás ketten egy jeggyel tekinthető meg! (:)

SPORT

•SPORTNAPLÓ•

A győri döntőt az ETO nyerte 3:1 (1:0) arányban a DVTK ellen. Az eredmény nem meglepetés, hiszen annak idején megjósoltuk, hogy a DVSE—ETO találkozó a tulajdonképeni döntő, amelynek győztese símán jut be a Nemzeti Ligába. A vasárnapi mérkőzés óriási érdeklődés mellett rendkívül heves küzdelmet hozott, voltak kiállítások és sérülések, de az ETO győzelmét a diósgyőriek nem tudták megakadályozni.

*

A futball már éled, hiszen három hét mulva már kezdődnek a bajnoki mérkőzések. A főiskolai válogatott, amely a Párisban sorra kerülő világbajnoki tornára készül, 4:0-ra kapott ki a Phöbustól. A főiskolásoknál a debreceni Magyar játszott balszélsőt. A Hungária a Csepel ellen győzött 6:4-re, míg a Kispest Lembergben a Pogon ellen 2:2 arányú döntetlent ért el.

*

Nyíregyházán is készülődnek már a csapatok. Vasárnap 11 éremért játszott a rivális NyKISE és NyTVE, a mérkőzést a kereskedők nyerték 3:1 (0:1) arányban. Az I. félidőben szép játék volt, szünet után azonban lagyadtan mozogtak a csapatok.

*

A Bocskay játékosai ma, kedden vonulnak be szabadságukról és megkezdik a munkát. A tervek szerint a csapat a jövő héten rövid francia kirándulásra megy és csak az első bajnoki fordulóra jön haza.

*

A magyar vizipóló válogatott óriási játékkal 13:1-re győzött a svédek ellen.

*

Csik Ferenc Párisban nehezen győzött a Grand Priz-ben a német Fischer ellen, aki csak karcsapással maradt verve. Csik ideje 59.9, ami a hideg vízzel magyarázható.

*

A magyar atléták Berlinben szóhoz sem jutottak az erős konkurrenciában. A verseny legjobb eredményét a német Long érte el távolugrásban. A rekordot 790-re javította.

A Törekvés vasárnap Nyíregyházán vendégszerepel a NyKISE ellen. Debrecenben is vasárnap kezdődik a szezon a Rimanóczy Kupa küzdelmeivel.

*

Markos visszautazott Franciaországba. Hogy mi lesz vele, még nem tudja, mert visszatartási listán van, de fizetését 2500-ról 2000 frankra szállították le. Klubja a Rennes vissza akar kerülni az első ligába és a cseh Facinekre alkuszik, akit 16.000 pengőért hajlandó átvenni.

*

Arady DEAC a MAC versenyén 800 méteren 1.55.2 idővel új kerületi rekordot állított fel, de csak második lett Istenes mögött.

A Szegedi Vasutas SE rendezte meg a vasutas uszóbajnokságokat. A pontversenyben a DVSC második lett és hasonlóan végzett a vizipóló csapat is, amely a döntőben 0:1-re kapott ki az SzVSE-től.

*

Balmazújvárosi SC—Hajdú »11« 6:2 (2:1). Bíró: dr. Thurzó. A BSC biztosan győzte le a lelkes és jó erőkből álló Hajdú »11«-et. Góllövők: Békési (3), Mozsár, Husi II. és Pál, illetve Gombácsi és Nagy.

Kertest, a Bocskay új kapusát 1000 pengő váltságdíj ellenében akarja kiadni a Mezőberényi Textil. A Bocskay ezt az összeget sokallja és ha barátságos úton nem sikerül a megegyezés, a zsüri fog dönteni.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Óhattelekháza elnevezésü ingatlanból alakított D. II/a. jelű cca 140 kat. hold területü, a D. II/b. jelű cca 416 kat. hold területü, D. III. jelű cca 264 kat. hold területü ingatlanokat 1937. évi október 1-től 1938 szeptember 30-ig terjedő egy évre, a tormásföldi gazdasági iskolával szemben levő cca 200—250 négyszögöl, a Hadházi út és vasút közötti 1 kat. hold 1491 négyszögöl területü ingatlanokat pedig 1937 október 1-től kezdődő három évre szabadkézből kivánja bérbeadni. Az ajánlatok irásban nyujtandók be a városi közigazgatási iktatóhivatalba, vagy pedig élőszóval is megtehetők a gazdasági ügyosztálynál naponként 12—14 óra között. Az ajánlathoz mellékelendő, illetve azzal egyidejüleg leteendő a bérbeadási feltételek szerinti bánatpénz, illetve a befizetésről szóló nyugta. A bérbeadási feltételeket és részletes felvilágositásokat a városi gazdasági és erdészeti ügyosztály bocsátja az érdeklődők rendelkezésére térképpel együtt. Akik a birtokot megkívánják tekinteni, a városi gazdasági ügyosztálynál erre vonatkozó igazolványt kérjenek. **Polgármester.**

NEM CIÁNOZUNK! Permetezőgépünkkel lakóhelyiségek, internátusok, szállodák stb. rovar- és féregmentességének állandó karbantartását vállaljuk — teljes felelősséggel.
Emberre veszélytelen, semmin foltot nem hagy s azért minden előkészületet nélkülöz.
A 10 percig tartó bepermetezés után sem zárjuk le szobáit, hanem egy félóra mulva nyugodtan alhat benne.
Lakását poloskától, légytől, hangyától és egyéb férgektől,, — bundáját, szőrmejét a molytól biztosan megóvjuk.
Karbantartási irányárak szobánként és havonként P 0.70-től P 1.10-ig.
„ELEKTRO-TOX"
Lakáskarbantartó és Fertőtlenitő Vállalat
Ferenc József ut 89. Telefon jul. 28-tól 22—82.

Ruff Mihály
modern szobafestő, mázoló és bútorfényező vállalata
Debrecen, Vörösmarty ucca 3. sz.

Anyakönyvi hírek

Születések: Ország Mihály cipészsegéd, fiú Mihály, Rezes Pál hentesmester, iker: Julia és Irén. Nagy András fm. fiú, László. — Nagy Béla pincér, fiú Béla, Boda József fm., leány Julia, Szatmári József béres, leány Ida, Kenyeres József fm., leány Mária, dr Kletz Andor postafogalmazó, leány Eleonóra, dr Weisz Ferenc ügyvéd, leány Éva, Pethes Miklós huszáralezredes, fiú Szabolcs, Kállai János fm., fiú János.

Eljegyzések: Kiss Ferenc kárpitos—Szabó Ilona, Pataky György fm.—Kontz Zsuzsánna, Halázs béla ragasztósegéd—Csapó Katalin, Kaszás István kertész—Barcsó Etelka, Nánási Gábor laktossegéd—Czina Ilona.

Halálozások: Medgyessy Sándor ref. 80 éves, Nyomtató ucca 8. Özv. Góczi Istvánné rk. 77 éves, Kishegyesi út 40. Balogh István ref. 81 éves, Vígkedvű Mihály u. 65. Varga Gábor ref. 25 éves, Varga u. 39. Szilágyi Istvánné ref. 25 éves, Kálvin tér 4. Makai Sándorné ref. 68 éves, Dobó u. 24. — Nagy Ferencné rk. 25 éves, Böszörményi út 85. Harangozó Julia ref. 15 éves, Munkás u. 13. Longauer István ág. ev. 38 éves, Kálvin tér 13. Özv. Varga Jánosné ref. 78 éves, Szabolcska u. 13. Molnár Péter ref. 31 éves, Haláp 71. Baranyi Bertalanné ref. 48 éves, Karcag, Kallós Julia ref. 6 éves, Olajütő 36. Farkas Ferenc ref. 4 éves, Monostorpályi út.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA
25—35 FILLÉRREL GYENGÜLT

Ujrozs októberre: 19.99, 19.70, zárlat 19.80—19.81.

Tengeri augusztusra: 11.15, 11.25 zárlat 11.30, szeptemberre: 11.50, 11.46, 11.56, 1938 májusra: 11.60, 11.45, zárlat 11.57—11.60.

A készárupiacon lanyha az irányzat, a forgalom csak búzából élénk. Búzából elkelt 6300 mázsa, 25—35 filléres árcsökkenés mellett.

Ó- és újbúza: felsőtiszai 77 kg-os 20.10—20.40, 78 kg-os 20.30—20.55, 79 kg-os 20.50—20.80, 80 kg-os 20.75—21.00.

Rozs: (új) 19.25—19.40.

Takarmányárpa (új): elsőrendű 16.50—16.75, középminőségű 16.25—16.50.

Zab: elsőrendű 17.50—17.70, középminőségű 17.30—17.50.

Tengeri: 11.55—11.65.

Újbúza: 300 mm hajdui 80-as 21.05, 150 mm hajdui 80-as 20.90, 300 mm hajdui 80-as 20.90, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 150 mm felsőtiszai 80-as 20.90, 150 m mhajdui 80-as 20.95, 300 mm hajdui 80-as 20.85, 300 mm hajdui 80-as 20.90, 300 mm felsőtiszai 80-as 20.90, 300 mm felsőtiszai 80-as 20.85, 150 mm hajduböszörményi 80-as 20.90, 300 mm hajdui 80-as 20.92, 300 mm felsőtiszai 80-as 20.90, 300 mm felsőtiszai 80-as 20.85.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font (1 font) 16.80, cseh korona 11.35, dinár 7.60, USA dollár 337.10, francia frank 12.35, lei 2.85, leva 3.90, lira 17.40, 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével, osztrák schilling 80.00, svájci frank 77.45.

Debrecen sz. kir. város Központi Választmányától.

ad 273—1937. kpv.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város lakosságát, hogy a Központi Választmánynak az országgyülési képviselő választói ideiglenes névjegyzéke és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalásra, valamint a névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmek tárgyában hozott határozatai az 1925. XXVI. t. c. 43. §-a értelmében f. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig bezárólag, a Központi Választmány hivatalos helyiségében (Városháza földszint 18. ajtó) naponként reggel 8 órától 12 óráig közszemlére tétetnek ki.

A Központi Választmány a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatok ellen az 1925:XXVI. t. c. 44. §-a értelmében a közigazgatási birósághoz panasznak van helye

A felszólalást elutasitó határozat ellen pedig csak a kihagyott fél élhet panasszal a közigazgatási birósághoz.

Az, akinek az 1925:XXVI. t. c. 43. §-a szerint a határozatot kézbesitették, a kézbesitést követő 15 nap alatt, más jogosult legkésőbb augusztus hó 5. napját követő 15 nap alatt panaszát a központi választmány elnökénél irásban nyujthatja be. A panaszban uj okirati bizonyitékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapitható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

A központi választmány a panaszokra és bizonyitékokra megteheti észrevételeit és az összes panaszokat együttesen, a reájuk vonatkozó iratok és saját észrevételeik kiséretében szeptember hó 1. napjáig felterjeszthetik a közigazgatási birósághoz.

Debrecen, 1937 julius hó 31. napján.

Dr Kölcsey Sándor s. k.
polgármester
közp. vál. elnök.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Utolsó hét!
Már csak 31-ig tart a hatóságilag engedélyezett végkiárusitás 14.190 1937. B. sz. Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő női és férfi divatáru üzletemet megszüntetem. A raktáron levő árukat nagyon mélyen leszállított áron árusitom ki. **Üzleti berendezés és egy 10 kgros mérleg súlyokkal olcsón eladó.** Biró Márton. 5086

Short
HARISNYA
vékonyszálu
1-28
HAVAS Harisnyaházban

Tűzifát, szenet
takarékos ember télire már most szerzi be **Vágo József tűzifa- és széntelepén, a Margit-fürdőnél.** — Elsőrendü hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek, altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. **Telefon 10-24.** 906

Betöltendő állás

Hetest,
tehetőleg biciklivel árukihordásra felveszek. Jelentkezés reggeli órákban. — Fáy Árpád, Piac u. 71. 1009

Vasesztergályos
fakatos tanulók felvétetnek. Preizler Mór, Boldogfalva u. 6. 1003

Igazolványos
ujságkézbesitők fix és jutalékra azonnal felvétetnek. Kövesi hirlapiroda, Teleki u. 96. 1010

Jómegjelenésü
hölgyek és urak magas jutalékkal felvétetnek. — »Elektro-tox«, Ferenc József út 89. 5241

Munkás
fehérnemü varrónő felvétetik. Jelentkezés d. u. 6—8 között. Simonffy ucca 36. 5246

Kerékpáros,
motorkerékpáros ügynöki munkával állandó keresethez juthat. Király, Royal-épület. 1008

Kaucióval
bíró ügynök azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban.

Trafikoslány
felvétetik. Cím a kiadóban. 408

Soffőr,
hosszabb szolgálati bizonyitvánnyal felvétetik. — Telekházi gazdaság, Ohatpusztakócs. 404

Tanulólány
nyomdába felvétetik. Cím a kiadóban. 5245

Kiadó lakás

Teljesen
különbejáratú csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban, nyaralás céljából is kitünő, pormentes, kiadó. Péterfia ucca 48., hátul az udvarban. Erdeklődni Tóthnénál, vagy a tulajdonosnál. 5095

Kiadó
egy különbejáratú szépen bútorozott uccai szoba aug. 1-re. Kigyó ucca 36. 362

Teljesen
különbejáratú kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 5220

Eladó
vagy kiadó központban családi ház. József kir. h. ucca 18. 1004

Lakást keresők

Kertesházat
gyümölcsössel bérbe keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Állandó bérlő« jeligére a kiadóhivatalba kérem.

Idősebb
házaspár keres egyszerűbb udvari szobát lakásnak. — »Pontos fizető« jeligére. 5244

Ingatlan

Ház eladó,
kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, — két uccára nyilik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Eladó
Berettyóújfalu határában a Szentkozma dülőben 15 katasztrális hold jó búzatermő föld, egészben vagy részben is. Értekezni lehet Debrecen, Nyil ucca 43. alatt. 407

Eladás

Sürgősen
eladó ebédlőasztal, 6 párnázott támlásszék, konzultükör, pianinoö nagy buklinszőnyeg, húsvéti edények, egyéb háztartási cikkek. Miklós 17. 1006

Tankönyv,
zsidó gimnázium I. osztályába eladó. Cím a kiadóban. 5148

Költözés
miatt eladó ebédlő, hálóberendezés, zsurasztal, — garderobszekrény, karlsbadi ét- és üvegszerviz, — festmények, dísztárgyak, stb. Megtekinthető 2—5-ig. József kir. herceg ucca 18. 1007

Kerékpárok:
Puch, Styria, Oppel, Oxford, Aiglon, Bismárk, Csepel, egyéb gyártmányok. Motorkerékpárok: Zündopp, Méray, Puch, Puch 250, James 200, Indián 600, Wanderer 500. Részletfizetés. Alkatrész nagy raktár Királynál, Royal épület. 1008

Méhek
eladók. Ambrus István, — Nagyerdő. 401

Tankönyv,
I kereskedelmibe való, eladó. Cím a kiadóban. 5147

Eladó
alsójózsai 801. számú kétszobás, palatetős ház 1380 négyszögöl szőlő- és veteményes kerttel jutányosan. Értekezni lehet Debrecen, Nyil ucca 43. szám alatt. 406

Bontásból
kikerült nagymennyiségű tégla, cserép, deszka, léc, ajtók eladók Ghillány laktanyánál. Telefon 19—71 5228

Eladó
tárgyak: gépszíj, vízmentes ponyva, pricsnyereg útibőrönd, két lóra kocsiszerszám, szabóvarrógép, bicikli, pokrócok. Glück, Bádogos ucca. 982

Pianino,
márkás, jóhangú, azonnal bérbeadó. Telefon 24—74. Szalkai u. 4. 353

Gőzlokomobilok,
4—6—8 HP tízlégkörösek, Hofherr cséplőszekrény 62.000, 60", ekék, egyesek és kettősök, lánc és sulyom borona, egylovas szekér eladók. Király, Royal épület. 1008

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ocska gépeket vásárolok. 999

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Színház mellett). 5108

Tankönyvet,
II. kereskedelmibe valót veszek. Cím a kiadóban. 5146

Ülőkádat,
jókarban levő fotelkádat keresek. Cím a kiadóban. 5139

Pénzt adok
bútorért, zálogjegyért, — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Kerékpárt,
nőit és férfit veszek. Hadházi ucca 1. Délután 6 és 7 között. 403

Fizetek
óceskavashulladékért kilogramonként öt fillért. — Klein, Hatvan u. 49. Telefon 34—28. 5154

Oktatás

Elsőrendü
tanerő német nyelvből pót vizsgára előkészit és beszélni tanit. Hatvan ucca 1., I. k., III. 54. 5151

Rádió

Rádió
villanyszereles, javitás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Ellátás

Orth. kóser
szárnyasokból készült jó házi ebédek, egy hónapra elsejétől 20 pengő, nagy ebéd 30 pengő. Széchenyi u. 5., keresztépületben. 967

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József ut 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

Elsőrangú
házikoszt az Ujságirók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előirás szerint. Piac ucca 26., I. em.

Ajánlat

Kerékpár
és alkatrész legolcsóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44, sengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Kelengye
anyagok legszebb egyéni elkészitéssel »Favorit«-ban legolcsóbban. Csapó ucca 24. 5217

Gazdák
és festőknek kocsikenőcsök, halzsir, olajok, porfestékek, 1 kg. 24 fillértől, olajfestékek 1 kg. 60 fillértől, zománcfestékek 1 kg. 1.— pengőtől, gyorsan száradó padlólakkok, ruhamosó, súrolóporok, fémtisztitók legolcsóbb árakon, festékek, háztartási cikkek szerezhetők be. — Csapó u. 14. sz. Bel- és külföldi festékáruk üzletében. 5205

Különféle

Örökáron
eladó vagy kiadó egy férfi és női ülés Pásti u. templomban. Cím a kiadóban. 1005

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir herceg ucca 1. szám.**